

== Izhaja ob 4. zjutraj. ==

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5/1
Telefon št. 2073 in 2804, ponoči tudi
št. 2034

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2035.

inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 19. aprila.

Ko so bili klerikalci v vladi, so po-
polnoma pozabili na eno izmed najvaž-
nejših resnic, ki bi je ne smel v da-
našnjih hitro se menjajočih razmerah
prezreti noben politik. Namreč resnico,
da ima vsaka palica dva konca. SLS
je bila očitno prepričana, da bo osta-
la v vladi 10 let, pa je samo mislila
kako bi pojačila oni konec palice, s
katerim je udrihala kot vladna stranka
proti naprednjakom v Sloveniji.

Posebna izdaja «Slovenca», s katero
SLS sramežljivo oznanja svojim prista-
šem presenetljiv konec klerikal-
skega režima, nekoliko s ponosom
povdarja «požrtvovalno delo» SLS
tekmo dveh mesecev v vladi, ko je kleri-
kalna stranka prevzemala «radi višjih
interesov odgovornost tudi za marsikaj,
kar ji ni bilo ljubo». Stvar bi ne bila
tako huda, ako bi šlo samo za ljubo
ali neljubo. Uprav usodno pa je, da se
sedaj baš po zaslugi SLS odpirajo vrata
v novo politično in ustavno dobo, ki jo
splošno označujejo kot pričetek abso-
lutizma.

Zaman smo SLS neštetokrat in ope-
tovano svarili pred amandmaji k fi-
nancnemu zakonu, katerih cilj je izlo-
čitev parlamentarizma kot glavnega
nosilca demokracije in svobode. SLS
je s svojim glasovanjem — brez glasov
SLS bi amandmaji ne bili sprejeti! —
zakrivila, da ima sedanja vlada pooblas-
tilo, da z uredbami odpravlja, spre-
minja in dopolnjuje obstoječe zakone
ter ureja vse, kar se ji bo zdelo po-
trebno. SLS je glasovala za amandma,
s katerim se prenaša zakonodajna moč
v gospodarskih zadevah od Narodne
skupščine na «državni odbor», ki bo
obstojal iz 22 članov pod predsedstvom
finančnega ministra. Kako bo sestavljen
ta državni odbor si lahko mislimo, če
vemo, da bo volil 14 članov finančni
odbor — v katerem imajo radikali ve-
čino — 8 pa jih bo imenoval finančni
minister, ki je tudi radikal.

Ko je klerikalna večina spre-
jemala ta dva amandmaja, smo zapisali,
da gre Narodna skupščina po njih spre-
jetju lahko na počitnice do prihodnje
proračuna; kajti pooblastila za vla-
do so tako široka in dalekosežna, da je
parlament postal odveč. Tako se je tu-
di zgodilo. Nova, čisto srbska vlada,
v kateri prav za prav ni zastopnikov
ostalih pokrajin držav, je ob svojem
nastopu izvedla, kar so ji tako lepo pri-
pravili klerikalci: odgodila je z ukazom
Narodno skupščino zaenkrat do av-
gusta.

Tako je samo po zaslugi SLS — no-
bena druga parlamentarna skupina ni
hotela prevzeti odgovornost za prorač-
un in njegove amandmaje in celo Niki-
čeva skupina je odklonila sodelovanje
in podpiranje g. Uzunovića — ustvar-
jen «legalen» temelj za razvoj negra-
ničnega absolutizma z nedoglednimi
perspektivami in posledicami. Ako SLS
sedaj govori o parlamentarizmu, o dr-
žavnem udaru ter o protiparlamentar-
ni akciji nove vlade, je to le humbug,
namenjen za varanje razočaranih volil-
cev SLS. Dr. Korošec, dr. Kulovec in
drugi voditelji SLS so pravi očetje se-
danje politične situacije, očetje dikta-
ture, ako pride, pa naj svoje nezakon-
sko dete še tako zatajujejo in ga dru-
gim podtikajo.

Ako bi SLS ničesar drugega ne za-
grešila kot da je glasovala za omeje-
nata dva amandmaja, bi že dovolj dokaza-
la svojo politično naivnost in nespretno-
st. Kaka malenkost so strankarske
drobtinice, ki jih je SLS dva meseca
kakor vrabec odnašala z vladne mize
v svoje gnezdo, v primeri z dalekosež-
nimi posledicami, ki jih moreta ro-
diti samo ta dva amandmaja.

Tragikomična je uloga, ki jo igra
dr. Koroščeva politika nesposobnosti.
Celo vrsto let je imela SLS najugod-
nejšo priliko konstruktivno delovati
na zgradbi države. Takrat je SLS hite-
la prekašati v vrtlogavosti Stjepana
Radića. Kakor je zapravila veliko po-
litično doto, ki jo je prinesel v Beograd
dr. Korošec kot predsednik Narodnega
Vijeća. Kakor veša je tavalja SLS sem
in tja in potem, ko si je pred leti nako-
pala odgovornost za samoradikalni re-
žim, se je tik pred končnim sprejetjem
zadnjega proračuna znova spajdašila z
radikalni v politiki, da ji bo Bog dodal,
kar manjka na politični pameti njenim vo-
diteljem. Danes je SLS na slabšem, nego
je bila pred dvema meseci. Konec pali-
ce, ki ga je z vneto pripravljala za
druge, bo sedaj bil po njenem grešnem
hrbtu.

«Reč» zaplenjena

Beograd, 19. aprila. p. Današnja «Reč»
je bila zaplenjena zaradi uvodnika pod
naslovom «Davidovičev demokrati pokor-
pavajo svojo lastno obtožnico» in pa za-
radi člankov pod zaglavjem «Preprečena
obtožnica proti ministrom» in «Moralni
padec Davidovičeve stranke».

Fašistične metode

Marselle, 19. aprila. (be.) Polcija je are-
tirala italijanskega agenta provokatorja, ki
je nago arjal italijanske izseljence, naj se
udeležijo navidezne zarote proti italijanske-
mu kralju.

Mučna odgoditev Narodne skupščine

Vsled odločne zahteve predsednika parlamenta se je včeraj
vršila seja Narodne skupščine, na kateri je bil ob popolni od-
sotnosti vlade prečitan ukaz o odgoditvi.

Beograd, 19. aprila. p. Vlada je ho-
tela odgoditi Narodno skupščino z ob-
javo ukaza v «Službenih Novinah». Temu
se je odločno uprl predsednik parla-
menta Trifković, ki je vztrajal na tem,
da se mora današnja že sklicana
seja vršiti in na njej prečitati ukazi o
spremembi vlade in o odgoditvi parla-
menta. Med njim in vlado je prišlo
vsled tega do ostrega spora, ki se je
končal na ta način, da je vlada pristala
na objavo ukazov v skupščini, vendar
je pa istočasno sklenila, da se sama
parlamentu sploh ne predstavi in seje
ne udeleži. Tako se danes ni pojavil v
zbornici noben minister in seja je zato
potekla v skrajno mučnem razpolože-
nju. Z desne in leve so padale trpke
opazke...

Pred precej polno dvorano je pred-
sednik dal najprvo prečitati ukaze o
ostavki Uzunovičev in o imenovanju
Vukičevićev vlade. Nato bi imela sledi
tudi kot edina točka dnevnega reda
obramba bivšega ministra Maksimovi-
ča proti obtožnici Demokratske zajed-

nice. Mesto tega je prečital predsednik
slednji ukaz:

«Mi Aleksander Prvi, po milosti božji
in narodni volji kralj Srbov, Hrvatov in
Slovencev na predlog našega predse-
dnika ministrskega sveta in našega mi-
nistra notranjih del, na podlagi člena
52. ustave in zasljanju našega mi-
nistrskega sveta smo sklenili in odreja-
mo: da se seja Narodne skupščine, skli-
cane na redno zasedanje 20. oktobra
1926 zaključijo in da se Narodna skup-
ščina skliče na izredno zasedanje 1.
avgusta 1927. Predsednik našega mi-
nistrskega sveta in naš minister notranjih
del naj ta ukaz izvršita v Beogradu
17. aprila 1927.

Sledi podpis kralja, predsednika vla-
de in ostalih ministrov.

Predsednik Trifković je nato objavil,
da sklicuje prihodnjo seja na dan 1. av-
gusta. Obenem je prošil za pooblastilo,
da overovi zapisnik današnje seje.

V velikem nemiru so se poslanci raz-
hajali.

Klub SDS proti odgoditvi Narodne skupščine

Zahteva po takojšnjem sklicanju izrednega zasedanja, da se
razpravlja obtožnica, kontrolira zunanja politika in donesejo
nujni gospodarski zakoni.

Beograd, 19. aprila. p. Klub SDS je
danes dopoldne in popoldne razprav-
ljal o politični situaciji ter je zvečer
izdal sledeči komuniké:

«Klub poslancev Samostojne demo-
kratske stranke je imel danes seja, na
kateri je razpravljal o politični situa-
ciji, nastali z imenovanjem nove vlade,
ki je odgodila seje Narodne skupščine,
ne da bi se ji bila predstavila ali razvi-
la pred njo svoj program. Vlada je
hkrati z odgoditvijo parlamenta iz-
igrala zakon o ministrski odgovornos-
ti, ki določa prekluzivne roke za raz-
pravo v skupščini. Klub je pooblastil
svojega predsednika, da se v njego-
vem imenu obrne do predsednika Na-
rodne skupščine z zahtevo, naj izpo-
sluje od vlade nujno sklicanje Narod-
ne skupščine k izrednemu zasedanju iz
sledenih razlogov: 1. Ker je potrebno,
da se vlada v skladu s čl. 1. ustave
predstavi Narodni skupščini in zahte-
va od nje zaupnico, da se vidi, ali je
za njo večina parlamenta, to tembolj,

ker bi sicer moral vsakdo dobiti vtis,
da se vlada skriva za ukazom o odgo-
ditvi ravno zato, ker nima večine v
skupščini. 2. Ker je z ozirom na težko
zunanjo situacijo potrebno, da je Na-
rodna skupščina stalno zbrana, da mo-
re kontrolirati zunanjo politiko in da
ne dobi inozemstvo prepričanja, da je
stopila naša kraljevina v vrsto onih dr-
žav, v katerih se vlada proti demokrat-
skim načelom, brez parlamenta. 3. Ker
je potrebno, da se v interesu omiljenja
hude gospodarske krize, ki tišči na
vse sloje prebivalstva in zlasti tudi na
kmeta donesejo. Pred skupščino in v
njej razpravljajo važni zakonski na-
črti, ki se nanašajo v prvi vrsti na iz-
enačenje davkov.

Končno obsoja klub, da se iz vrst
vlade širijo v javnosti glasovi, da je
sedanja vlada volilna, da pa se hkrati
ne razpušča Narodna skupščina. Jasno
je, da se hoče na ta način izvršiti na
politične stranke neustaven pritisk v
smislu strankarskih ciljev kabineta.»

Radičeve najnovejše originalne o novi vladi

Klasifikacija ministrov: dobri, slabi in najslabši. — Zunanja po-
litika je po Radičevem mnenju v židovskih rokah. — Pašičeve
copate. — Demokrati in radikali se bodo medsebojno požrlji.
«Hrvati ne smejo v vlado» — do preklica.

Zagreb, 19. aprila. n. Zvečer je Stje-
pan Radić dal po svoji stari navadi no-
ve obširne izjave o novi vladi, katero
deloma hvali, deloma ostro graja. Znak
da še ne ve, ali ga bo povabila k sode-
lovanju ali ne. Nova vlada, je rekel
Stjepan Radić, je prva, ki je res srbska,
čeprav ne samo srbijanska, ker so v
njej tudi Bosanci. Eden od novih mi-
nistrov iz Bosne pa ni na svojem me-
stu (Radić misli pri tem dr. Srčkica), o
drugem velja isto (dr. Andrić), tretji
(dr. Spaho) pa bo imel dovolj prilike,
da pokaže, ali je dober. V vladi je tudi
dober Vojvodinec. Svetozar Stanković,
ki velja za enega najboljših poznaval-
cev naprav v zaščito proti poplavam.
Ilija Šumenković je izvoljen v Južni Sr-
biji, ni pa prav, da je padel takoj v mi-
nistristvo gradjevin. Značaj vladi dajajo
politični prijatelji Ljube Jovanovića, to-
rej oni radikali, ki nimajo pridevka ko-
rupcionistov ali policajev. Na prvem
mestu v kabinetu stoji general Hadžić
in z njim generet Milošavljević. Potem
pride finančni minister dr. Marković,
ki je dobil tudi prosvetni resort. Torej
so štiri najvažnejša ministrstva v ro-
kah nestrancarjev. Dr. Marković je si-
cer radikal, ni pa poslanec in zato nima
vezanih rok z borbami v klubu. Sku-
pino Ljube Jovanovića predstavlja
Velja Vukičević, ki ima v rokah dve mi-
nistristvi. Potem je tu Svetozar Stan-
ković s poljedelskim in poštnim resor-
tom. Ti dve najboljši skupini imata v
rokah kar osem ministrstev. V vladi je
še minister brez listnice, nial Perić.
Demokrati so poslali v vlado svoje je-
najslabše ljudi. Dr. Marinković je prevzel
slabo dedščino. On je oče netunskih
konvencij in bo moral sedaj pojesti svo-
je otroke, ali pa pustiti, da njegovi
otroci pojedjo državo. Tega pa nikakor
ne smemo dopustiti. Ne smemo imeti
ministra, ki bi sprejel netunске kon-
vencije. Škoda je, da je dr. Marinko-
vić napol žid. Naša zunanja politika kar
ne more iz židovskih rok. S tem je tre-
ba vendar enkrat napraviti konec, sicer
bo prepozno. «Vprašajte Američane ali
Angleže, je nadaljeval Radić, «ali bi

poverili svojo zunanjo politiko židom!»
O Iliji Šumenkoviću bomo šele videli,
kakšen je. O dr. Mijoviću pravijo, da je
najslabši v Demokratski stranki in
sploh v Narodni skupščini. Četrtri demo-
kratskih ministrov je dr. Kumanudi, ki
je na vsak način hotel dobiti v roko dr-
žavne finance. Ako bi se mu to posre-
čilo, ne bi bilo nič iz sedanje vlade. Do-
bil je šume in ručnike. Oni, ki ga pozna-
jo, pravijo, da bo prekosil vse svoje
prednike. Dr. Spaho je v vrsti tega zla
še najboljši, ker je iz Bosne. Vlada ni
zasedla petih ministrstev, od katerih
čaka najvažnejše na Božo Maksimovi-
ća. To sicer ni preveč verjetno, vendar
tudi ni nemogoče. Ako se to zgodi, po-
tem bo nova vlada najslabša, kar smo
jih doslej imeli. Dva resorta čakata na
pašičevce, ki računajo na to, da obuje
Vukičević copate mrtvega Pašića. Te-
ga pa država ne sme dovoliti. Mi Hr-
vati ne smemo v novo vlado. Vanjo bi
mogli vstopiti še sedaj, ako se naš
zunanji položaj še poslabša. Končno
je izjavil Stjepan Radić o novi vladi,
da bodo radikali in demokrati drug
drugega požrlji, češ «Dober tek!»

Zemljoradniki in radičevci

Zagreb, 19. aprila. n. Dopoldne sta do-
spela semkaj iz Šibenika zemljoradniška
poslanca Joca Jovanović in Miloš Moskov-
lević, ki sta imela dopoldne daljši seste-
lek s Stj. Radičem. Zvečer sta se odpe-
ljala v Beograd. Joca Jovanović je izjavil
na kolodvoru novinarjem glede nove vla-
de, da po njegovem mnenju nikakor ne
gre za volilno vlado. Ni dvoma, da vstopi
v kabinet še kaka politična skupina, ker
pet ministrstev še ni zasedenih. Smatra za
najbolje, da vstopijo naknadno v vlado
še radičevci. Nove volitve niso mogoče,
ker naš zunanji položaj še ni jasn. Tudi
notranja situacija še ni stabilna, saj so
vsakomur znane zmešnjave pri radikalih
in tudi pri demokratih. Kar se tiče ustano-
vitve od Radičevega narodnega seljaškega
kluba in vstopa zemljoradnikov vanj, je
rekel Joca Jovanović, da stvar še ni aktu-
alna, da se pa na stvari dela z obeh strani.

Vlada nima volilnega mandata?

Zatrjuje se, da bo prihodnje dni morala demantirati, kar je sa-
ma širila.

Beograd, 19. aprila. p. Danes so po-
litični krogi že bolj hladno presoiali
politično situacijo, in zlasti vladne
stranke so začele razmišljati o svoji
poziciji in o bodočnosti. Predvsem se
razmotriva vprašanje, ali ima vlada
volilni mandat ali ne. Dočim je mi-
nistrski predsednik Vukičević izjavil, da
je njegova vlada delovna, je minister
dr. Srškić rekel v radikalnem klubu,
da gre za volilno vlado. Demokrati in
muslimani so povsod pripovedovali, da
bodo kmalu nove volitve, ker gre za
volilno vlado. Danes popoldne pa so
se začeli pojavljati dvomi o resničnosti
teh trditev. Razširila se je vest, da se
z merodainega mesta zahteva, naj
vlada sama demantira govorice, da ima
volilni mandat. Demokrati in muslima-

ni in celo radikalski klub so se neka-
ko pomirili z Vukičevićev vladno rav-
no zaradi pretenj o volilnem značaju
novega kabineta. Naravno je zahteva,
da se govorice o volitvah demantirajo,
vladi jako neprijetna, ker se boji, da
bo nastopila močna reakcija v vlad-
nih klubih. Jutri se odpelje v Topolo
dr. Marinković poročat kroni. Smatra-
jo, da bo pri tej priliki poskusil zahte-
vani demanti za nekaj dni zavleči, dok-
ler poslanci ne odidejo domov.

Iz popolnoma poučenih krogov je iz-
vedel vaš dopisnik, da so vesti o vo-
lilnem mandatu Vukičevićev vladne res
izmišljene. Vlada nima volilnega man-
data. Vse te vesti so le manevar, s ka-
terim je hotela vlada ustrahovati de-
mokratsko zajednico in radikale.

Parlamentarni klubi o politični situaciji

Včeraj so zborovali vsi parlamentarni klubi razen radikalske-
ga, ki se ga voditelji ne upajo sklicati. — Klerikalci jadikuje-
jo nad prevaro. — Nikić gre v vlado?

Beograd, 19. aprila. p. Po skupščinski seji
so danes zborovali vsi parlamentarni klubi,
izvzemši radikalski, ki se ga predsedništvo
pod pritiskom vlade ni upalo sklicati k for-
malni seji, boječ se mučne eksplozije.

Radičevci so sklenili, da bodo definitivno
sklepal o položaju na seji svojega kluba 29.
t. m. v Zagrebu.

Nikićev klub je dolgo razpravljal o polo-
žaju, a ni izdal posebnega obvestila. Trdi
se da je Vukičević na današnjem sestanku
ponudil dr. Nikiću resort pošte in brzojava,
kar bi značilo, da na radičevce ne reflektira.

Klerikalci so dolgo razmišljali, kako bi se
potegnili iz mučne afe. Plod tega razmi-
šljanja je sledeči jako rezervirani komu-
niké:

«Jugoslovenski klub je razpravljal o se-
danjem političnem položaju in ugotovil, da
je bila sedanja koalicija NRS in SLS v po-
polnem medsebojnem sporazumevanju, da je
imela dovoljno večino v parlamentu in da je
začela uspešno (!!) reševati gospodarsko
krizo v državi, na temelju programa, za-
mišljenega za daljšo dobo. Javnost je to de-
lovanje dosedanje vladne koalicije sprejelo
z interesom in ga je odobraval (!!) Klub
temu ne bi bil že z ozirom na zunanji po-
litični položaj nihče proti temu, da se razširi
dosedanja vladna koalicija na temelju svo-
ga programa tudi na druge parlamentarne
skupine. Namesto tega pa se je sestavila
nova vlada, v kateri nista bili povabljeni k
sodelovanju stranki dosedanje koalicije, am-
pak se je vlada celo setavila na način, ki se
protivi navadnemu parlamentarnemu običa-

ju. S tem se ovira nadaljne parlamentarno
delo in izvedba zamišljenega delovanja.
Ako pa ima nova vlada volilni mandat, je
potrebno, da takoj razpiše nove volitve, kar
edino odgovarja parlamentarnemu načelu,
garantiranemu v ustavi.»

Precejšnje pozornost je vzbudilo dejstvo,
da sta imeli popoldne jugoslovska musli-
manska organizacija in Davidovičev klub
lečeni seji. Na seji muslimanov so bila mne-
nja zelo deljena. Dr. Spaho je poročal, da je
bil postavljen pred dovršno dejstvo. Musli-
mani nameravajo zahtevati od vlade še en
resor ali pa vsaj državnega podtajnika v
ministrstvu za agrarno reformo.

Z velikim interesom so pričakovali po-
litični krogi sejo Davidovičevega kluba, ki
je bila že opetovano odgojena. Seja je tra-
jala od 17. do 20. Bila je zelo ostra in me-
stoma burna. Mnogi poslanci so odločno ob-
sojali postopanje svojih tovarišev, ki so
vstopili v vlado, ne da bi poprej vprašali
klub za mnenje. Tudi Liuba Davidović je
v daljšem govoru ostro kritiziral to postop-
nanje, končno pa je navajal, kaj bi bilo tre-
ba v vladi storiti. Zunanji minister Voja
Marinković je branil sebe in svoje tovariše
ter povdarjal, da je treba sedaj položaj oce-
niti tak, kakršen je. O seji je bil izdan sle-
deči komuniké: «Na današnji seji demokrat-
skega kluba so njegovi člani vlado poročali
o politični situaciji. Poročilo je bilo soglasno
sprejeto. Potem se je razpravljalo o vpra-
šanju organizacije delovanja v vladi in
stranki.»

Radikalska stranka in nova vlada

Glavni organ NRS «Samouprava» je bridko razočaran nad no-
vim režimom in odklanja odgovornost stranke za novo vlado.

Beograd, 19. aprila. p. Karakteristič-
no za razpoloženje v radikalskih vrstah
po imenovanju nove vlade je, da se
službeni organ NRS danes v posebnem
članku izraža o kabinetu g. Vuki-
čevića skrajno rezervirano in deloma
ostro kritično ter zlasti odklanja odgo-
vornost radikalske stranke za delo no-
ve vlade. «Samouprava» izjavi: «Za
sedaj se ne nameravamo spuščati v to,
ali je razvoj krize bil v logičnem skla-
du z motivacijo ostavke prejšnjega ka-
bineta in ali njena rešitev zadovoljuje
tisto potrebo, ki je bila z motivacijo
povdarjena Kabinet Vukičević-Marinko-
vić je sestavljen in predstavlja sedaj
stvarnost. Težko je reči, ali ima kabinet
Vukičević-Marinković večino v parla-
mentu. T. j. ali je parlamentaren ali bi
mogel delovati s parlamentom. Vsled
okolnosti pa, da je bilo skupščinsko za-
sedanje zaključeno, je za sedaj tudi to
vprašanje postalo brezpredmetno, to-
rež vprašanje, ali ima novi kabinet ve-
čino v parlamentu in ali bi mogel z na-
rodnim predstavništvom delovati.

Kar se tiče programa in dela nove
vlade, je prerano, da se o njem govo-
ri. Ker vlada ne bo imela prilike, da se
predstavi parlamentu in da nastopi s

svojim ekspozicijem o zunanji in notranji
politiki, ne preostaja drugo, kakor da se
počaka na izjavo sedanjega pred-
sednika vlade o tem, kakšne so naloge
njegovega kabineta, kako jih misli re-
šiti, kakšno stališče zavzema nova vla-
da napram zunanjepolitičnemu položaju
in na kakšen način bo mogoče razpravl-
jati o programu in delu novega kabi-
neta. V tem slučaju bo mogoče tudi ob-
jektivna ocena tega programa.

Kombinacija Vukičević-Marinković je
bila sestavljena v trenutku, ko ni bil
zbran radikalni klub in ko ni mogel za-
vzeti določenega stališča napram njej.
Zato ne bo mogoče govoriti o tem, ali
sta radikali klub in radikalska stranka
angažirana v novem položaju, doker
radikali klub ne bo imel prilike, da sliši
razloge in da dozna, kakšni momenti
so dovedli do krize in do sedanje njene
rešitve in doker od njegove strani ne
bo sprejeta in odobrena sedanja kombi-
nacija. Dolej pa pomeni sedanja
kombinacija odgovornost v prvi vrsti
za one predstavnike radikalske stranke,
ki so jo pripravljali in jo ustvarili, ki
sodelujejo v njej in ki na ta način od-
govarjajo na njo.»

Priključitvena propaganda na Dunaju

Značilne izjave bivšega drž. kancelarja dr. Müllerja.

Dunaj, 19. aprila. d. Včeraj dopoldne so
bili po vseh okrajih ogromni sprejodi de-
lavskih sportnih društev na telovadišča.
Popoldne ob 2. so se začele sportne tek-
me, ki se jih je udeležilo kakih 25 tisoč
gledalcev. Pri tej priliki je prišlo do veli-
kih manifestacij za zedinjenje z Nemčijo.
Z govorniške tribune je pozdravil sportni-
ke, med katerimi so bili tudi sportniki
iz Nemčije, dr. Deutsch, ki je naglašal,
da se more le v republiki izvršiti ujedi-
njenje vsega nemškega naroda. Socialno-
demokratska stranka je pobornica misli za
združitve.

Bivši državni kancelar Müller je dejal,
da so se pri sportnih prireditvah zbrali
Nemci, ki jih dele meje. Izrek zmagoval-
cev pa notranjega človeka ne more ločiti.
Nemci onstran meje ne poznajo avstrij-

skih granic. Ni prav govoriti o bratskem
avstrijskem narodu, ker Nemčija ne pozna
bratskega naroda, ampak le en nemški na-
rod, od katerega je Avstrijce neločljivo.
Avstrija se hoče zediniti z Nemčijo. Nova
tvorba pa ne bo imela na sebi ničesar od
Viljemovega imperijalizma. Tak razvoj
dogodkov more le koristiti Evropi, ki tako
zelo potrebuje miru.

Odstop egiptske vlade

Kairo, 19. aprila. (be.) Vlada je odstopi-
la radi težav pri pogajanjih glede egiptsko-
angleške konvencije.

Vladna kriza tudi v Grčiji

Atene, 19. aprila. (be.) Predsednik Kon-
duriotis namerava odstopiti.

Proračun ljubljanske oblastne samouprave

Sestavljen po naredbi finančnega ministra! — Uvaja nov davek. — Skoraj polovica lastnih dohodkov za dijete in plače oblastnim odbornikom.

Dočim se je dosedaj v finančnem odseku oblastne skupščine razpravljalo o proračunu, ki izkazuje okroglo 50 milijonov potrebščin, za katere je skupščinska večina trdila, da bo že izločevala pokritje iz državnih sredstev s prenosom odgovarjajočih postavk državnega budžeta in nekaterih dosedanjih državnih davščin, je na včerajšnji seji oblastni odbor naenkrat predložil skupščini nov budžet, ki izkazuje le 2.368.000 Din potrebščin in 2368896 Din pokritja. Glavno vsebino tega proračuna tvorijo izdatki za dijete poslancev in plače oblastnim odbornikom v skupni vsoti 650.000 Din ter štiri postavke pod naslovi kmetijska izobrazba 150 tisoč Din, prispevek za pobiranje kužnih bolezni 150.000 Din, prispevek za regulacijska dela v krajih prizadetih od poplave 400.000 Din in prispevek za upostavitvev po poplavi prizadetih cest in

potov 400.000 Din. Pokritje predlaga oblastni odbor v glavnem z uvedbo dveh novih davkov, in sicer posebne takse za vagon, ki se v območju ljubljanske oblasti nalagajo, odnosno razlagajo (10 Din od 10 tonskega, 15 Din od težjega vagona), ki naj da 1.000.000 dinarjev in 10 odst. takse na kino-vstopnice, katere donos je predviden z 80 tisoč Din. Druge glavne postavke med dohodki so se: že izplačani državni predujem 700.000 Din in pa najemnina za vojašnico kralja Petra v Ljubljani, za katero predvideva najnovejši proračun 400.000 Din, dočim je bila v dosedanjem projektu predvidena ta najemnina po faktičnem stanju s 50.000 Din. Danes bo finančni odsek razpravljal o tem proračunu, v četrtek pa pride budžet v razpravo v plenumu oblastne skupščine.

Pričetek proračunskega zasedanja ljubljanske oblastne skupščine

Včerajšnja seja samo formalnega značaja. — V četrtek se prične proračunska debata.

Ljubljana, 19. aprila.

Ljubljanska oblastna skupščina se je sestala danes k večernemu zasedanju, predvsem da reši svoj prvi proračun. Poslanci so bili zbrani polnoštevilno in so bili očitno v dobri volji. Vsebinsko je bilo zanimivo, da se je včerajšnji dan predložitve proračuna, ki ga je večina demonstrativno pozdravila, sicer je bila današnja seja predvsem formalnega značaja. Nič manj kakor okoli 150 predlogov in interpelacij je bilo dosedaj že vloženih. Za izvedbo vsega tega programa so seveda potrebna desetletja in tudi milijardi in zneski. Gospodje poslanci, posebno iz vrst večine, so sicer zelo ekspedientni, dvomimo pa, da bo v enaki meri ekspedientna tudi oblastna skupščina.

Otvoritev seje.

Sejo je otvoril ob 11. dopoldne oblastni predsednik dr. Marko Natlačen, ki je zbornici predstavil velikega župana dr. Frana Vodopivec. (Ploskanje pri veseli.)

Veliki župan o razmerju med državno upravo in oblastno samoupravo.

Veliki župan dr. Vodopivec se je zahvalil za pozdrav ter je poudarjal potrebo skladnega sodelovanja državne uprave in samouprave. V idejno zamišljeni demokratski urejeni državi ne more biti med državno upravo in samoupravo nikakega nasprotstva in nikakega boja, saj gresta obe upravi za doseg istega cilja in so tudi obeh pota prilično že določena. V življenju je to nekoliko drugače. Človek stremi vedno po moči, po oblasti, po vladni, po nadvladi. Odtod izvira tudi boj med centralizmom in med stremiljenjem po decentralizaciji. Odtod se pojavlja včasih tudi nasprotje med državno upravo in samoupravo. Ta nasprotja so v naši državi, če jih smatramo z upravnega stališča, že rešena in sicer to lahko rešimo mirne duše — rešena v korist samouprave. (Tako je pri sam. demokraciji.) S tako širokimi in neodvisnimi samoupravami, kakor jih je pri nas uvedel zakon, se ne more poročati skoraj nobena velika evropska demokracija na kontinentu. Samouprave brez državnega nadzorstva ni nikjer; taka samouprava tudi ni mogoča, ker bi brez državne nadzorstva postale samouprave male države in bi bilo večjih držav konec. Vendar pa je naša država nadzorstvo nad samoupravami skrajno omejena in sicer na to, da pazi veliki župan, da se ne krši ustava, da se ne krši zakon, da se ne krši uredb, katere stoji Vi sami sklenili. Bolj omejit se torej državno nadzorstvo ne more; kljub temu pa tudi tukaj nima država, oziroma veliki župan zadnje besede, ampak v zaščito samouprave ima končno besedo neodvisno sodišče državni svet. (Poslanec dr. Kramer: »Po volji te večine ima zadnje besedo finančni minister.«) Res ni še končno nasprotstvo na finančnem polju. Vendar pa sem prepričan, da se bo tudi na tem polju nasprotstvo v kratkem izrazilo, in sicer v korist oblastni skupščini, ker se vendar smemo zanešati na tozadevne izjave iz različnih ministrstev, na izjavo zastopnika finančnega ministrstva, ki je bil pred kratkim v Ljubljani. (Ironični medklji pri opoziciji.) Končno je vel župan apeliral na medsebojno lojalnost, dobro voljo in iskrenost, ker potem bo skupno delo imelo dober uspeh. Skupščini želi pri nadaljnjem delu obilo sreče in kar največ uspeha. (Živahno odobravanje pri večini.)

Usoda dosedanjih sklepov oblastne skupščine.

Predsednik dr. Natlačen je poročal nato, kaj je oblastni odbor ukrenil glede na razne sklepe oblastne skupščine:

Intervencija za izposlovanje ugodnosti za oblastne poslance na železnicah ni dosegla pozitivnega uspeha.

Zahtevo po imuniteti oblastnih poslancev merodajni činitelji odločno odklanjajo, češ da poslanci niso povsod za to zrel, izjem pa ni mogoče delati. (Dr. Kramer: Kateri pa so nezreli? Medklji, pri večini smeh.)

Popoln uspeh je dosežen glede prevzema imovine bivše dežele Kranjske, s čemur je ostavljen močan temelj za nadaljnjo uspešno delovanje ljubljanske oblastne samouprave. (Ploskanje večine Dr. Kramer: Zahvalite se za to nam! To je bil naš predlog! Klerikalci protestirajo.)

Ugodno je rešeno tudi vprašanje izprememb dopolnitev in razveljavitev bivših deželnih zakonov vovodine Kranjske. (Dr. Kramer: Lex Kramer! Klerikalci hrupno ugovarjajo!) S to važno določbo finančne zakon je dana oblastni samoupravi akcijska zmožnost. (Dr. Kramer: Tako je!) Predsednik se je imenoma oblastne skupščine zahvalil vsiemu ravnatelju Matiji Zamidi, ki je ves čas z vso vestnostjo in

pozornostjo čuval imovino dežele Kranjske. (Splošno odobravanje.)

Oblastni odbor si je najel uradne prostore v Kmetijskem dvorcu na Turjaškem trgu št. 3/III. primernih prostorov za zbiranje oblastne skupščine na še ni bilo mogoče dobiti.

Pooblastila za najetje posojila v znesku 700.000 Din se oblastni odbor ni poslužil, ker je finančni ministerstvo medtem nakazalo državno posojilo za organizacijske namene oblastne samouprave.

Sklepi glede nastavitve uradništva se je poslužil oblastni odbor samo v omejenem obsegu: nastavljenih je bilo nekaj sluš po godbena oz. prot. nagradi sicer pa vrši odbor svoje naloge s pomočjo uradništva velikega župana.

Predložitev proračuna za leto 1927.

Predsednik je nato sporočil, da je predložen poslanecem dovoljen proračun za leto 1927. Prvi je bil sestavljen na zahtevo finančnega ministra v obsegu sredstev, ki bodo letos oblastni skupščini na razpoložbo iz lastnih virov. Širši proračun pa tvori program, ki naj ustanovi obseg in smerne delovalne samouprave za bodočnost zlasti smernice, katerih se bo odbor držal pri prevzemanju posameznih poslov s strani države. Proračun je bil odkazan odseku za finančne zadeve.

Predlogi in interpelacije Naprednega kluba.

Predsednik dr. Natlačen je za tem predložil številne interpelacije in predloge, ki so bili vloženi na predsedstvo oblastne skupščine, če jih dodeli posameznim odsekom. Večina se nanašala na gradnjo in izboljšanje deželne ceste trdnosti in na pravno mostov, regulacijo rek in druga gospodarska in socialna vprašanja. Napredni klub je vložil po včerajšnjem zasedanju do danes sledeče nove predloge: Ivan Mohorič in tovariši glede zgradbe posojila za trgovsko akademijo v Ljubljani; Valentin Poljanšek za zaležitve hudournikov v žirovski občini in za napravo vodovoda na Dobrčevci; Fran Zebal glede odnosa živinorejskim združenim in odborom radi ustanovitve oblastne živinske zavarovalnice, za podporo kmetijski družbi za Slovenijo, glede poslovanja komisite za terlatve prod blagovna erariu, glede najne pomoči vsled živinske bolezni meljavalnosti, glede podpore odhodu za zračno šolo na Lavrici, radi kmetijske šole za Gorenjsko, za izvedbo zakona o kmetijskih kreditih za letošnji proračun ljubljanskega veleposlana ter obrtniško-kmetijskim razstavam, radi uvoza cenilnih proizvodnih pripomočkov za kmetijstvo, radi podpore kmetijstvu, osebno kmetijski šoli na Grmu radi letnišnje za hroščevga leta, dalje glede osušitve ozemlja v občinah Smarje-San. St. Jurij, Grosuplje in Račna glede dolžnih prispevkov države kranjskim cesnim odborom, glede oziroma pred mostom na Fužinah radi pobiranja uvrzine od strani ljubljanske občine, glede zgraditve hudournikov, glede ustanovitve Kmetijske zbornice za podporo revnemu prebivalstvu in glede poduka nabiranja gob: poslanec Poljanšek radi zgraditve ceste. Sopoviti-Popit-Smrečje: posl. Puc glede zgradbe posojila za oblastno skupščino; posl. Mohorič glede ustanovitve srednje tehnične šole za lesno obrt in industrijo, dalje predlog za pospeševanje obrti in domače industrije ter glede podpore strokovno usposabljanju solam: posl. Tavčar glede ukinitve davka na ročno delo, delavskih plače in plačilne listke, glede ustanovitve skrbstvenega fonda za pobiranje delavcev in nameščencev glede najetja 30 milijonskega posojila za zgradbo stanovanjskih hiš in glede starostnega zavarovanja invalidov.

Zadeva skupščinskih zapisnikov.

Ker bi skupščina s čitanjem zapisnikov izhujala preveč časa, je posl. dr. Kramer predložil, naj vsebuje uradni zapisnik samo formalni potek seje, ker je avtentična vsebina razprav itak v stenografičnem zapisniku. Predsednik dr. Natlačen je obenem sporočil, da bo zapisnik o vsaki seji vedno eno uro pred novo sejo poslancem na vpogled.

Nov oblastni poslanec.

Mesto Alojza Kutnarja, ki je zastopal listični okraj, je poklican v oblastno skupščino njegov namestnik g. Ivan Avsenek.

Delovni program obl. skupščine.

S tem je bil dnevni red izčrpan in je predsednik sporočil, da se bo v sredo ob 9. dopoldne v prostorih na Turjaškem trgu vsrila seja finančnega odseka, ob 2.30 popoldne istotam seja odseka za javna dela, ob 3. popoldne pa v magistratni posvetovalnici seja odseka za kmetijstvo. Za četrtek ob 9. dopoldne je sklicana plenarna seja oblastne skupščine s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o proračunu za le-

to 1927. 2. Prošnja občin Motnik, Šolite in Trojane za priklopitev k ljubljanski oblasti.

Enkrat po poslovniku, drugič proti.

Pred zaključkom seje oblastne skupščine je prišlo do malega incidenta radi poslovnika. Posl. dr. Kramer je interpeliral predsednika radi postopanja s predlogom posl. Sitarja, ki bi za moral obravnavati kot nujen, ker le bi tako zamišljen, čeprav ni bil naslovljen kot nujen predlog. Novi skupščinski poslovnik je smatrali kot uredbu, ki mora biti pooblaščen v Uradnem listu predno stopi v veljavo kar pa se ni zgodilo. Zato je v trenutku še vedno v veljavi stari poslovnik. Predsednik dr. Natlačen odklanja dr. Kramerjevo tolažbo, češ da poslovnik sploh ni treba objaviti.

Posl. Tavčar: Če se že smatra sedanjí poslovnik kot veljaven in merodajen, potem pa je tudi dolžnost predsedstva, da se ravna po § 36 poslovnika, ki izrecno predpisuje, da se mora pri vsakem predlogu določiti rok do katerega mora odsek predložiti svoje poročilo. Zakaj predsednik tega ne stori?

Posl. inž. Zupančič: Pridružen sem in podpiram izvajanje predgovornika. Pripomnilam da leži očitno število predlogov pri predsedstvu, ki bi bili že lahko davno izročeni odsekom in predelani. Izgleda, kakor da bi večina hotela zavlačevati njihovo rešitev. Ključ iz večine: Dajte nam sredstva! Opozicija: Saj sie bili na vladi, zakaj pa si lihi niste poskrbeli? To je spravo poslance večine v veliko zadrego in razburjenje. Med obema skupinama je prišlo v trenutku do zelo viharnega prerkanja, sredi katerega je predsednik nenadoma zaključil sejo.

Vlada bojkotira tudi zakonodajni odbor

Beograd, 19. aprila. p. Popoldne je imel sejo zakonodajni odbor. Vlada je sejo bojkotirala. Predsednik odbora Živković je v svojem govoru obžaloval, da zakonodajni odbor ne more delovati, ker ne pošilja vlada na njegove seje zastopnika. Naglašal je važnost delovanja tega odbora za izočinjenje zakonodaje in nujnost donošenja nekaterih zakonov. V debati se je splošno ugotavljalo, da vlada ne želi delovanja zakonodajnega odbora, kar se vidi najbolje že iz tega, da pošilja parlament domov. Odbor je sklenil pozvati vlado oziroma pristojne ministre, naj pride na sejo, da bo mogel odbor delati. S tem se je seja zaključila, prihodnja pa določila za jutri dopoldne s istim dnevnim redom.

Popoldne je imel sejo medparlamentarni odbor. Ker sta odstopila njegov predsednik Ljuba Jovanović in podpredsednik dr. Trumbić, sta bila izvoljena danes za novega predsednika dr. Momčilo Ninčić in za podpredsednika dr. Ladišlav Polić. Tajnika sta dr. Slavko Sečurov in dr. Ljuba Popović. Potem se je odbor delil na tri sekcije. Za predsednika prve sekcije za medparlamentarne trgovinske konference je bil izvoljen dr. Velizar Janković, za predsednika druge sekcije za evropske federacije Sušnik in tretje sekcije za zvezo parlamentarnih antant dr. Slavko Šibenik. Sklenili so, da se jutri sestane delegacija, ki je bila v Pragi na zasedanju kulturno-gospodarske sekcije. Ker se bo vsrila ob 21. do 25. t. m. v Zenevi seja medparlamentarne Unije, na kateri se bo razpravljalo o raznih mednarodnih gospodarskih vprašanjih, je odstopala nočoj tjakaj naša delegacija, obstoječa iz dr. Laze Markovića in dr. Sečurova.

Radić kot mojster davčnega vijaka

Novi oblastni davki v zagrebiški oblasti.

Zagreb, 19. aprila. r. Na današnji seji oblastne skupščine je bila predložena uredba o oblastnem proračunu za l. 1927. Izdatki znašajo 76.585.100 dinarjev, in sicer redni 26.487.100, izredni 6.884.000, investicijske in melioracijske 9.950.000 in iz državnega proračuna za l. 1927/28 37.264.000 Din. Redni dohodki znašajo 33.371.100 Din, iz državnega proračuna za l. 1927/28 dinarjev 26.264.000, skupno 69.635.100 Din. Deficit 6.950.000 Din se naj pokrije s posojilom za investicije in melioracije.

Predvidena je cela vrsta novih oblastnih davščin. Med drugim se predvideva trošarina na spirit in žganje 12.136.000 Din, trošarina na pivo 600.000 Din, doklada na vinski davek 5.600.000 Din, trošarina na šampanjec, likerje in ostale spirituoze 69.000 Din, taksa za varijete, kabarete, orfume in slična podjetja 900.000 Din, taksa na kino-vstopnice 1.600.000 Din, takse na razne zabave 40.000 Din, takse za vse vrste sportnih prireditvev 150.000 Din, takse na avtomobile 1.200.000 Din, takse na lovške in ribolovske izkaznice 150.000 Din, takse za zakupnine lovšč 120.000 Din, takse za luksuzne pse 20.000 Din, doklada na zemljarino 329.000 Din, doklada na tečvarino 3 razreda 1.894.000 Din doklada na davek plač zasebnih nameščencev in uradnikov 493.100 Din, doklada na davek društev, ki polagajo javne račune 5.780.000 Din, odkup javnih del 2.250.000 Din, doklada na rudarski davek 40.000 Din. Skupaj 33.371.100 Din. Večino teh oblastnih davstev bo plačalo mesto Zagreb, kjer vlada radi sklepov oblastne skupščine veliko ogorenje.

Jugoslovensko-turški sporazum?

London, 19. aprila. l. «Daily Telegraph» poroča iz Sofije, da je odstopalo iz Beograda nekaj višjih jugoslovenskih vojaških funkcionarjev v Carigrad, kjer naj bi dosegli sporazum med Jugoslavijo in Turčijo. Angleški krogi naglašajo, da je zadnje čase začela Turčija razvijati izvirno diplomatsko delovanje, ki ji pa zaenkrat ni pripisati večjega pomena, dokler se ne vidijo pozitivni rezultati. Vse kakor so tu znaki, da je sporazum med Turčijo in Jugoslavijo kolikor toliko v zvezi z lanskoturško-ruskim pogodbom.

Angleška sodba o fašistični politiki

Obsodba italijanskega odklonilnega stališča. — Italija name-rava poslati velesilam novo obtožnico proti nam?

London, 19. aprila. (be.) «Times» ostro napada Mussolinija, ker je odklonil pogajanja z Jugoslavijo glede tiranskega pakta. List smatra, italijanski odgovor Jugoslaviji za brutalen in dodaja, da bo treba, v slučaju, da ostane Italija pri svojem stališču, najti druga pota in sredstva, da se reši italijansko-jugoslovenski spor.

London, 19. aprila. l. «Daily Herald» piše o novih obdolžitvah italijanskega tiska na račun Jugoslavije. Tud drugi angleški listi menijo, da se, ako so italijanske trditve resnične, iz tega vidi, da ne ogroža Jugoslavija miru, ampak Italija.

«Westminster Gazette» pravi, da je oboroževanje Jugoslavije

vsekakor posledica postopanja Italije, ki hoče preprečiti pogajanja med Rimom in Beogradom in tako ustvariti teren za napadalno udejstvovanje fašistične diplomacije. Isti list pravi nadalje, da je treba računati z možnostjo, da pošlje Italija velesilam novo obtožnico na naslov Jugoslavije. V tem slučaju bi moralo prei ali siej priti do tega, da pride vsa stvar pred Društvo narodov. Razmišljati je treba tudi o tem, ali ne bi v takem primeru dalo Društvo narodov prav Italiji ki bi potem razglasila, da je Ženeva popolnoma potrdila njene navedbe, s čemer bi postalo jugoslovensko postopanje ob albanski meji vsemu svetu odkrito.

V Moskvi računajo z napetim mednarodnim položajem

Predsednik sovjetske vlade Rykov je podal ekspeze, v katerem zatrjuje, da je mednarodni položaj zelo napet.

Moskva, 19. aprila. s. V svojem poročilu sovjetskemu kongresu je izjavil Rykov med drugim: Po mednarodnem položaju in vedno večji aktivnosti političnih strank, ki so sotravnice sovjetom, se ustvarja precejšnja zunanjepolitična napetost. Ponovni poizkusi ustvariti protisovjetski blok ter izzvati vojaške konflikte med Sovjetsko Rusijo in Kitajsko, so ustvarili zelo košljivo situacijo, ter ogrožajo mir. Angleško-ruske odnose kaže karakterizirati najbolj napeti mednarodni položaj.

Glede Društva narodov je izjavil Rykov, da je bilo Društvo narodov ves čas svojega obstoja samo orodje za ureditev gospodstva poedinih držav nad drugimi. Društvo narodov ni interveniralo na Kitajskem Sovjetska Unija dvomi, da imajo razorožitvene konference, ki jih sklicuje Društvo narodov, mirujočnega smotra. Sovjetska Unija je pripravljena za popolno razorožitev, ako bodo to storile tudi

vse druge države. Da so ostale države odobrile napad na sovjetsko poslanstvo v Pekingu, pomenja poizkus izzvati Sovjetsko Unijo k vojni s Kitajsko, kar pa se ne bo zgodilo.

Glede Borodina je pripomnil Rykov, da ta na noben način ni zastopnik sovjetske vlade ter da nima nikakih pooblastil. Kar se tiče odnosa med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo, je ruska vlada mnenja, da se Nemčija ne bo dala izkoristiti za sovražne akcije.

Pariz, 19. aprila. s. Kakor poroča «Information», iz Pekinga, je kitajska centralna vlada na protestno noto sovjetske vlade odgovorila odklonilno. Predvsem se kitajska vlada brani izpustiti na svobodo one osebe, ki so bile aretirane pri preiskavi v ruskem poslanstvu ter vrniti zaplenjene dokumente. Davi so odpotovali vsi uradniki ruskega poslanstva, med njimi tudi upravni poslov.

Rusi nameravajo zasesti Mandžurijo?

Po kitajskih vesteh koncentrirajo Rusija svoje čete ob mandžurski meji z namenom, da zavzame Mukden.

Sanghaj, 19. aprila. l. Vznemirljive vesti prihajajo iz Mandžurije, kjer se opaža sumljivo kretanje ruskih čet ob meji. Kljub demantjem namerava sovjetska vlada poslati na mandžursko in mongolsko mejo kakih 150.000 vojakov, ki naj bi padli maršalu Čangsolinu v hrbet s severa. Popolnoma pripravljene so že konjeniške čete generala Budjenega, ki samo čaka na povelje za pohod preko meje. Z druge strani pa se uporno širijo govorice, da po-

šilja sovjetska vlada močne oddelke čet v Ukrajino, kjer se opaža močan monarhistični pokret. V Moskvi računajo, da bodo mogle sovjetske čete zavzeti Mukden sredi maja.

Tokio, 19. aprila. (be.) V Mandžuriji ostanajo oficirji generalnega štaba in večji vojaški oddelki, čeprav je že prišla zameja. Tudi v Tientsinu ostanajo japonske zamene kot ojačenje tamošnje posadke.

Nova kitajska nacionalistična vlada

S sedežem v Nankingu. — Akcija generala Čangkajška proti komunizmu. — Pred izročitvijo nove note velesil kantonski vladi.

Sanghaj, 19. aprila. (lo.) Na konferenci stranke Kuomintang v Nankingu je naznačil general Čangkajšek, da je končnoveljavno pretrgal odnose s kantonsko vlado v Hankovu in da se je ustanovila neodvisna kitajska nacionalistična vlada z glavnim mestom Nankin. Nadalje je izjavil Čangkajšek, da hoče priversti Kuomintang k prvotnemu programu in popolnoma izločiti iz stranke komunistične vplive.

Čangkajškova akcija proti komunističnim organizacijam v Kantonu je bila zelo drastična in temeljita. Kantonski komunisti so hoteli izzvati nemire proti tujcem, da povzročijo spor med tujimi velesilami in pristavi Čangkajška. Oblasti so nastopile z vso energijo in aretirale komunistične voditelje. Povodil konflikt s poljejo je bilo ubitih 109 oseb in 1500 aretiranih. Oblasti so zaplenile mnogo municije.

Sanghaj, 19. aprila. l. Napetost med komunističnim krilom stranke Kuomintang in Čangkajškovi desničarji je tako narasla, da

z vso gotovostjo računajo na skorajšen popolni prelom. General se pripravlja na pot v Hankov, da prisili ekstremistično vlado k odstopu in da sam vzame oblast v roke. Širijo se že glasovi, da izgine iz kantonske državne zastave (belo sonce na modrem ozadju) rdeča barva, ki so jo komunisti dodali. Čangkajšek namerava prenesti sedež kantonske vlade iz Hankova v Nankin. V novi vladi bi prevzel zunanje posle vodja demitirarjev, Sisu, ki je bolj zmeren kakor Čen.

London, 19. aprila. s. «Westminster Gazette» poroča, da se v kratkem pričakuje izročitev nove note pelerih velesil kantonski vladi. Velesile bodo izjavile, da bodo uporabljale sankcije, ako se njihove zahteve ne bodo izvršile. Noto bo pustila odprto možnost, da se bodo mogli poklicati na odgovornost Čen in njegovi sovjetski svetovalci, ne da bi se s tem preveč brsktrali zmerni elementi nacionalističnega gibanja.

Sanghaj, 19. aprila. (be.) Ofenziva generala Čangsolina je popolnoma ustavljena.

Konec zasliševanja prič v Zanibonijevem procesu

Rim, 19. aprila. o. Pred posebnim tribunalom za obrambo države se je danes nadaljeval Zanibonijev proces. Tekom dopoldanske razprave so se zaslišale še zadnje priče.

Faisti Mascioli je izjavil, da mu je Quaglia v prvih mesecih leta 1925 pravil, da snuje Zaniboni oboroženo vstajo proti režimu. Mascioli je to takoj sporočil Farinaciju, ki je bil takrat glavni tajnik fašistične stranke. Ta mu je sveloval, naj pazno zasleduje zadevo. Konec oktobra je Quaglia obvestil pričo, da je Zaniboni opustil načrt za oboroženo vstajo ter da namerava 4. novembra izvršiti atentat na Mussolinija. Priča je Quaglio nagovarjal, naj Zanibonija ovadi policiji. Vendar pa Quaglia ni hotel tega storiti sam, marveč je naprosil pričo, naj to opravi. Mascioli je 3. novembra od daleč opazoval, kako se je na mostu Cavour general Capello razgovarjal s Quaglio in je nato prešel denar, ki ga je dal za Zanibonija. Bilo je nekakih tisoč lir. Nato je vso zadevo naznanil oblastem.

Priča Tamburelli pravi, da mu je obtožnec Duce pravil meseca decembra 1924, da bo večja skupina oboroženih mož vdrla v palačo Chigi in strmoglavila vlado. Pietro Bezi pravi, da se je seznanil z Ducejem, takratnem tajnik organizacije «Domovina in Svoboda» v Paviji tekmo priprav za neko večjo manifestacijo. Pri tej manifestaciji so zarotniki hoteli ugrabiti i kralja, naker bi se bilo proglasilo obsešno stanje Tamburelli je imel že zbranih 5000 mož, ki naj bi bili izvršili ta načrt. Manifestacijo so oblasti preprečile, nje pa je policija aretirala. Duce je bil v stitkih z generalom Capellom. Priča je smretil generala v Milan, kjer je imel Capello več sestankov z raznimi višjimi častniki. Capello mu je zapno povedal, da se bo vojska postavila na stran vstavev. Spomlad 1925, leto so aventinski poslanci priporočili večjo akcijo proti vladi. Obenem bi se bile po rimskih ulicah vršile manifestacije proti Mussoliniju. Po izjavi Beziya, zadnje priče v Zanibonijevem procesu je predsednik zabljučil moledne donosilneke razprave. Na popoldanski razpravi je govoril držav-

ni pravdnik general Noseda približno štiri ure in pol. Razpravljaj je večina o krivdi Zanibonija in Capella. Naglašal je v glavnem, da so zarotniki hoteli umoriti ministrskega predsednika in tako povzročiti v državi krvavo revolucijo. Priprave za prekrat so izdane podpirali framacioni, predvsem veliki mojster Torrigiani. Nastopile pa so težave. Začelo je primanjlovanje denarnih sredstev in število zarotnikov se je vedno bolj krtilo, tako da so morali glavni voditelji gibanja opustiti načrt za večjo akcijo. Zato se je Zaniboni odločil, da sam umori Mussolinija. Izvesti je hotel ta načrt s pomočjo nekaterih pristašev, ki so mu še ostali zvesti. Zaradi pravočasnega nastopa policije se Zanibonijev načrt ni posrečil. Zaniboni mora odgovarjati zaradi zarote proti državi, zaradi pripravljanja vstaje in zaradi poskušene umora. Poleg Zanibonija je za prekratni načrt najbolj odgovoren Capello, ki je vodil vojaško stran gibanja in je zalagal zarotnike z denarjem. Na podlagi dosedanjih ugotovitev ne more biti najmanjšega dvoma, da je obstajal med Zanibonijem in Capellom tesen sporazum.

Na koncu svojega govora je državni pravdnik predlagal naslednje kazni: za Tita Zanibonija in generala Alojzija Capella po 30 let, Uliksa Duceja, Hugona Rivo in Eija Colestija 7 let, Ferruccio Nicolosa in Alojzija Calligara 12 let, Angela Calligara 5 mesecev. Angela Ursello pa in contumacia na 30 let ječe, skupno torej na 135 let in 5 mesecev.

Italijanske šikane proti šolski deci

Sušak, 19. aprila. n. Italijani niso pustili danes hrvaških otrok na Sušak, kjer so učajo šole. Mnogo otrok je stalo vse dan ob mostu in hotelo preko meje v šolo, pa jih reška oblastva niso pustila. Naša meja na oblastva so intervenirala v tej zadevi na Reki. Vzrok tega koraka Italijanov doslej še ni znan.

Konferenca ministra Marinkovića

Beograd, 19. aprila p. Zunanji minister dr. Marinković je imel popoldne daljšo konferenco s svojimi prednikom dr. Ninčićem in dr. Perićem.

Naši kraji in ljudje

Javil se je prvi „Jutrov“ kovač

Našel ga je brivski pomočnik g. Anderwald v Celju. Dobil je zanj 1000 Din.

V velikonočni številki smo razpisali lov na tri „Jutrove“ kovače. V Ljubljani, Celju in Mariboru smo pustili v petek 15. t. m. v promet po en desetinski bankovec z obljubo, da dobi tisti, ki ga do srede 20. t. m. izroči ali pošlje naši glavni upravi v Ljubljani, zanj izplačanih po 1000 Din.

Prvi srečni lovec se je že javil. Brivski pomočnik g. Rudi Anderwald, stanujoč v Celju, Dolgo polje št. 17, nam je včeraj poslal desetinski bankovec s številko A. P. 159332. To je tisti bankovec, ki smo ga dali v promet v Celju. G. Anderwald ga je dobil v roke 17. tega meseca v restavraciji hotela „Celjski dom“.

Naša uprava mu je še včeraj nakazala nagrado tisoč Din, ki bo g. Anderwaldu, kakor nam piše, posebno dobrodošla, saj ima že dolgo let bolnega očeta, na katerega je kot dober sin v prvi vrsti mislil, ko se mu je nasmehnila skromna sreča.

„Jutrova“ kovača, ki sta bila spuščena v promet v Ljubljani in Mariboru, še nista našla svojega mojstra. Danes poteka rok in čarobna pretvoritev v tisočak izgubi jutri svojo moč.

Uprava „Jutra“.

Imenovanja v sodni službi

Imenovanj so: višji pisarniški oficijal Teodor Tofant v Novem mestu za vodjo zemljiške knjige v 3. skupini II. kategorije v Novem mestu; kanclist Bernard Mikulčič v Mokronogu za vodjo zemljiške knjige v 3. skupini II. kategorije v Celju; pisarniški oficijal Franc Petrovič v Ljubljani za višjega pisarniškega oficijala v 3. skupini II. kategorije pri deželni sodišču v Ljubljani; pisarniški oficijal Drago Frank v Ljubljani za višjega pisarniškega oficijala v 3. skupini II. kat. pri deželni sodišču v Ljubljani; kanclist Pavel Kleber v Mariboru za višjega pisarniškega oficijala v 3. skupini II. kategorije v Mariboru; pisarniški oficijal Fran Ferenc v Mariboru za višjega pisarniškega oficijala v 3. skupini II. kategorije v Slov. Bistrici; kanclist Ivan Rupnik v Murski Soboti za višjega pisarniškega oficijala v 3. skupini II. kategorije v Murski Soboti; oficijal Erno Pohar za kanclista 3. skupine III. kategorije pri deželni sodišču v Ljubljani; oficijal Miloš Lebič v Brežicah za kanclista 3. skupine III. kategorije v Mokronogu; oficijal Stanko Kronabethvogel pri Sv. Lenartu za kanclista 3. skupine III. kategorije v Kamniku; oficijal Jakob Kandrič za kanclista 3. skupine III. kategorije v Mariboru; oficijal Franc Schweiger za kanclista v 3. skupini III. kategorije v Ribnici; oficijal Anton Lindner v Mariboru za kanclista 3. skupine III. kategorije v Vranskem; oficijal Antonija Pister za kanclistinja 3. skupine III. kategorije v Radovljici; pisarniški pomočnik Josip Geder za kanclista 3. skupine III. kategorije v Dolnji Lendavi; pisarniški pomočnik Rudolf Lah za kanclista 3. skupine III. kategorije v Murski Soboti; oficijal Drago Grabnar v Ljubljani za kanclista v 3. skupini III. kategorije v področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani brez stalnega službenega mesta; oficijal Josip Mikulčič v Ljubljani za kanclista v 3. skupini III. kategorije za področje višjega deželnega sodišča v Ljubljani brez stalnega službenega mesta; pisarniški pomočnik Franc Miklavčič v Ljubljani za sodno-pisarniškega pripravnika v 4. skupini III. kategorije; žandarmerijski narednik Franc Polanc za kanclista v 3. skupini III. kategorije v Črnomlju; žandarmerijski narednik Franc Rigler za kanclista v 3. skupini III. kategorije v Gornji Radgosti; žandarmerijski narednik Ludovih Fras za kanclista v 3. skupini III. kategorije v Kozjem; žandarmerijski narednik Josip Hoernigmann za kanclista v 3. skupini III. kategorije v Kranjski gori; artilerijski narednik-vodnik Anton Čmer za kanclista v 3. skupini III. kategorije za področje višjega deželnega sodišča v Ljubljani brez stalnega službenega mesta.

Premeščeni so: višji pisarniški

oficijal Franc Grafenauer iz Vranskega v Laško; višji pisarniški oficijal Ivan Humar iz Murske Sobotice v Maribor; kanclist Fran Morelj iz Kostanjevice v Novo mesto; kanclist Josip Medved iz Ribnice v Kočevje; kanclist Janko Mišiča iz Črnomlja v Novo mesto; kanclist Ivan Drame iz Kozjega v Maribor; kanclist Fortunat Stanovšek iz Gornjega

grada v Laško; kanclist Mihael Martin Pinterič iz Radovljice k deželni sodišču v Ljubljani; kanclist Maks Pavliček iz Laškega v Radeče; kanclist Ivan Kralj iz Kamnika v Litijo; kanclist Franc Perhace iz Marenberga v Maribor in kanclist Julko Marčič iz Prevalj v Ljubljano.

„Vrbica“

Kar je za nas cvetna nedelja, je za naše pravoslavne brate »vrbica«. Kakor drugi verski običaji, se tudi ta razlikuje le v tem, da mesto naših butar in oljk blagoslovljajo vrbove vejice. V Beogradu je to najljubše praznik, ki se ga udeležijo v velikanski procesiji tisoči dece z malimi zvončki okrog vratu in »vrbicami« v rokah. Zvončkajoča procesija se ustavi pred dvorom, kjer jih kralj obdaruje s slaščicami in sprejme tudi sam vrbovo vejico. Najsvetnejša je bila pa beogradska »vrbica« gotovo leta 1914, ko zmagovalni balkanskih vojskah, ko je mladina navdušeno pozdravljala svojega sivolasega kralja-junaka in je iz tisočih mladih grl donel do neba klic »Povedi nas na Svabu!«

Pet zakramentov v eni uri

Preston Japonke v katoliško vero.

Ljubljana, 19. aprila.

Na Veliki ponedeljek ob 9. dopoldne se je izvršila v kapelici škofijske palače v Ljubljani redka verska ceremonija, ki je to staro poslopje, niti naša domovina ni še doživela.

Ne samo v Ljubljani, temveč tudi v drugih večjih krajih Slovenije splošno znana in radi izredne ljubeznivosti, s katero je pomagala pri vseh mogočih prireditvah naših društev in gledališč, priljubljena gospa Tsune-ko Skušková roj. Kondo, torej naša simpatična Japonka, je pred nekaj meseci svojemu presenečenemu soprogu izdala svoj sklep, da želi radi njega in svoje nove domovine sprejeti tudi njegovo vero, kar za Japonko pomeni za nas skoro nepojmljivo žrtev. Nenavadno inteligentna dama je s tem korakom hotela dokumentirati ljubezen do svoje rodbine in na najodločnejši način manifestirati pripadnost k našemu narodu.

Gospa je rojena na Japonskem blizu Kiota v mestu Gifu, ki je znano po svetu radi za ribjih lov desiranih ptič kormoranov. Kot hčerka stare, premožne rodbine, je bila vzgojena najprej v japonskem duhu, pozneje se je pa izsolala tudi v evropskih jezikih in vedah. Danes govori seveda tudi gladko tudi naš jezik, čeprav ni imela nikdar učitelja. Našim naročnikom bo to dokazala v kratkem s članki o svoji domovini posebno pa o zanimivostih japonskega družinskega življenja, ki jih pripravlja za našo prilogo »Življenje in svet«.

V Pekingu, kjer je bil g. Ivan Skušek uradni avstro-ogrskega poslanstva, se je z njim civilno poročila še pred svetovno vojno, l. 1920, se je pa preselila v Ljubljano. Za preseljevanje v katolicizem iz šintoizma (japonski budizem) jo je pripravil g. dr. Kimovec, častni kanonik, ki je v nedeljo krstil in izpovedal tudi njenega sina Matička in hčerko Eriko, ker ni bilo popolnoma gotovo, če sta bila v Kini pravilno krščena. Vse druge zakramente, namreč pri otrocih birmo in obhajilo, pri gospe pa

V soboto popoldne je na Ivorišču vojašnice vojvode Mišiča v Ljubljani praznovala »vrbico« pravoslavna občina in vojaški novinci, ki so ravno prišli in Srbije in Makedonije. Navzoč je bil tudi divizijski general g. Danilo Kalafatič in mnogo oficirjev s svojimi programi in deco, kateri se je pa pridružil tudi mnogo naših otrok, ki so ravno nesli »žegen« domov. Po blagoslovu je prota Dimitrije Janković razdelil vrbove vejice otrokom, ki so tudi v Ljubljani nosili na trakovih okrog vratu male zvončke, oficirjem, vojaštvu in civilistom, nakar so se razvrstili v procesijo, ki se je podala okrog vojašnice v kapelo. Z »vrbico« se je pričel pravoslavni veliki teden.

krsti, obhajilo in poroko, ker po krstu ni potrebna izpoved, je pa opravil škof g. dr. Jeglič ob številni asistenci. Na njegovo željo je dama prišla k obredom v temnomodri z rožnatimi krizantemami z zelenimi listi okrašeni japonski obleki. Za botre so bili pri krstu gospe in otrok starši g. Skuška, ga. Marija in g. Ivan Skušek, pri birmi je bil fantkov boter g. dr. Aleš Peršič, odv. kandidat, hčerki Eriki pa g. Stefi Evakova, soproga solastnika firme »Levan-te«. Gospelina botrica pri birmi je bila pa gospa dvorna dama Franja dr. Tavčarjeva, ki je svojo ljubko birmanko obdarovala z dragocenim, s srebrnim in bogato pozlačenim figuranom okrašenim hišnim oltarčkom s sliko Sikstinske Matere Božje, srčanim rožnim vencem v malem srebrnem križu in zadnjo zbirko Silvin Sardenkovih pesmi: »Sveti Alojzij« s priručnim voščilom in podpisom. Pri poroki sta bila za pričo ženinov oče g. Ivan Skušek st. in zdravnik dr. Ernest Mayer, gostje so pa redki par obdarovali z ogromnimi šonki nageljnov in drugimi darovi. Vsa svečanost je bila seveda popolnoma slovenska, kakor tudi govori pri svečanem kosilu, ki se ga je poleg botrov, botric, prič in svatov ter sorodnikov udeležil tudi škof.

Dosedanja Tsune-ko, sedaj pa slovenska Mica, — ime, ki si ga je izbrala — naj bo preverjena, da ji je botrica čestitala v imenu vseh naših dam in da se njenim čestitkam pridružujemo tudi mi z najboljšimi željami.

Iz tajništva ZKD Ljubljana

Naš kulturni dan.

ZKD. Ljubljana naproša vsa svoja društva, ki so priredila na velikonočni ponedeljek kako akcijo v korist kulturnega fonda, da ji nemudoma poročajo o uspehu teh prireditev. Nabrani znesek naj se pošlje centrali ZKD v Ljubljano, na čekovno poloznico pa napiše opomba »Kulturni dan«.

Ostala podeželska društva, ki doslej še niso priredila nobene take prireditve, namprošamo, da store to sigurno vsaj do kon-

storiti vse, kar je v njeni moči, da ohrani Maribor opero in podaljšuje pripravi rok do 25. aprila. Ta abonma je neodvisen od dramskega, ki se razpiše v jeseni ter velja za 15 poljubnih opernih predstav. Cene so sledeče: lože po 2400, 2100, 1500; parterni sedeži po 450, 400, 350; balkonski sedeži po 450, 400, 250, 200; galerijski sedeži po 200, 150 in 115 Din. Uradniki imajo znaten popust od teh cen. Abonma se lahko plačuje v obrokih.

Novi ravnatelj zagrebske drame. Za ravnatelja drame v zagrebskem gledališču je imenovan znani hrvaški pisatelj Milan Bogović, ki je že nastopil svoje mesto. Dosedanji ravnatelj Ivo Rajčić je radi raznih nesoglasij odstopil.

Dr. Ivan Sanda: Kralj Samo. V Celju je izšel iz tiska prvi snopč epa »Kralj Samo«, obsegajoč prvi spev pesnitve dr. Ivana Sande. Snopč stane 5 Din in se naroča pri pisatelju v Rogatecu na Stajerskem.

Otvoritev XI. umetniške razstave Narodne galerije se je vršila na velikonočno nedeljo v Jakopičevem paviljonu pod Tivoljem. Galerijo je zastopal predsednik gosp. Zorman. Poleg mnogobrojnega občinstva so prišli tudi: poslanik ČSR v Beogradu gosp. Šeba, češkoslovaški konzul v Ljubljani gosp. dr. Resl in francoski konzul gosp. Flache. Osebnost je bil navzoč veliki župan ljubljanske oblasti gosp. Vodopivec ter zastopnik magistrata gosp. dr. Zarnik. Razstava, na kateri so zastopali štiri markantni mojstri slovenskega impresionizma — Rikard Ja-

Danes ob četrt na 5., tričetrt na 7. in četrt na 10. uri zvečer Gigantski sen bodočnosti:

METROPOLIS

Do danes vse predstave razprodane!

Predprodaja vstopnic od 10. do pol 1. uri!

Kino »Dvor«

Telefon 2730.

ca maja, in sicer na najuspešnejši način. Več društev v enem kraju naj izvede akcijo skupno na en dan. Eventuelno potrebni znaki po 1 Din, 2 Din, 5 Din in 10 Din so na razpolago v tajništvu ZKD v Ljubljani.

Ljubljanska društva ZKD in ona iz bližnje okolice (Šiška, Moste, Vič), so sklenila na svojem delegatskem zborovanju dne 13. t. m., da prirede »Naš kulturni dan« v Ljubljani na nedeljo, dne 1. maja s prodajanjem znakov naprednemu občinstvu. Vsako društvo naj nam stavi takoj na razpolago čim večje število članov, ki bodo pomagali akcijo izvesti kar najbolj častno in uspešno. Do sobote dne 23. t. m. naj nam javi vsako društvo imena in točen naslov svojih članov, ki so nam pripravljeni pomagati. Strnite se vsa ljubljanska društva v trdno in mogočno napredno fronto, pomagajte nam vsi, da bo uspeh čaščen in da bomo tudi mi lahko pomagali Vam v Vašem težkem boju!

Nov filmski spored za deželo. Za svoja podeželska društva si je izposodila ZKD izredno poučen 5 dejanski film »New York in njegov prebivalci«. Film ostane v uporabi ZKD le en mesec, vsled česar naj društva, ki žele videti ta zanimiv spored, nemudoma sporoče svojo željo tajništvu ZKD Ljubljana.

Požari pri Brežicah in Zidanem mostu

Za velikonočne praznike je rdeči petelin ponovno razsajal pri Brežicah in Zidanem mostu. V nedeljo popoldne se je nenadoma vnelo v Zverinjaku gospodarsko poslopje posestnika Sovnika. Ogenj se je širil z veliko brzino in je v naglici prešel s sklednja še na hlev in stanovanjsko hišo. Na pomoč so prihiteli razen domačinov še gasilci iz Brežic, vendar pa ognja kljub vsem naporom ni bilo mogoče omejiti in je pogorelo vse, tako da je ostal od hiše le zid. Poginilo je tudi pet glav goveje živine ter par konj. Škoda je neprecenljiva.

Okoli polnoči je nastal požar tudi v hiši posestnika Nemčiča v sosednji Dobovi. Pogorelo pa je samo gospodarsko poslopje, dočim se je posrečilo požrtvovalnim domačinom in brežiškim gasilcem hišo rešiti. Kljub temu pa je napravil ogenj Nemčiču okrog 150.000 škode.

Pri posestniku Blatniku v Stražah pri Zidanem mostu je v soboto zjutraj vpepelil požar stanovanjsko hišo in hlev. Ker je vas zelo oddaljena od Loke, gasilci niso mogli priti na pomoč.

Iskre vlaka, ki je vozil iz Zagreba, so v nedeljo popoldne dalje zanetile železniško šumo, ki leži ob progi Zidani most - Radeče, v ponedeljek pa šumo v smeri proti Sirjam. Močen veter, ki je ravno takrat pihal, je požar še pospešil. K sreči so železničarji ogenj še pravočasno pogasili, da se ni zgodilo kaj hujšega.

Povodenj v Baranji. — Okoli 5500 oralov pašnikov pod vodo

Baranjo, ki je že lani toliko trpela ob povodnjih, je zopet zadela nesreča. Dunav je namreč pri Bogovcu v ponedeljek dosegel 548 m nad normalo in poplavljal predel, ki ni dovolj zaščiten z visokimi nasipi. Veliki pašnik v Bajari, ki meri nad 5000 oralov, je poplavljen. Valovi so včeraj predrti tudi nasip Virovac. Pod vodo so najljepši pašniki, na katerih se je paslo preko 5000 glav najboljših živine z državnega imetja v Belju in dela severne Slavonije.

Voda pa še vedno narašča, zlasti pri glavnem velikem nasipu pri vasi Meji, kjer nasip po lanski poplavi še vedno ni popravljen. Ogrožen je že tudi nasip Seč, čeprav je bil lani nvrščen z 200 vagoni najboljšega materiala. Med prebivalstvom je zavladal velik strah.

kopič, Matija Jama, Matej Sternen in Ferdo Vesel — je veleznarstva ter nas vodi po potih impresionističnega slikarstva od njegovih početkov do danes. Večina razstavljenih del je na prodaj. Občinstvo ima lepo priliko, da si umetnine ogleda do prvih dni maja.

Miran Jare. Človek in noč. Za veliko noč je izdal znani slovenski književnik Miran Jare zbirko svojih pesmi »Človek in noč«. Knjiga je izšla v lepi grafični opremi z izvrstnimi lesorezi grafika Božidarja Jakca. Založil jo je avtor sam.

Milan Begović — ravnatelj zagrebske drame? Iz Zagreba javljajo, da bo v kratkem podpisan ukaz, s katerim bo Milan Begović imenovan za ravnatelja zagrebske drame.

Shakespeareove svečanosti v Stratfordu. Letošnje Shakespeareove svečanosti so se začele v Stratfordu za velikonočne praznike z dramo »Vkršena trmoglavka«. Rojstni dan velikega pesnika se bo praznoval z velikimi svečanostmi dne 23. aprila. Zastopanih bo 20 tujih držav.

Podaljšani Balokovičev natečaj. Natečaj violonista Zlatka Balokoviča za koncertno skladbo (violina in orkester) domačega skladatelja, je podaljšal do 15. novembra t. l. Nagrada znaša 25.000 Din. Uspeh natečaja se objavi v listih dne 1. januarja 1928. Rokopisi naj se pošljejo na naslov: Ivo Mladinec, tajnik Jugoslav Circlea, 222 Fourth Avenue, Newyork.

Nenavadna nesreča

V St. Jurju ob južni železnici je bilo na velikonočno nedeljo zelo vetrovno. Popoldne se je veter izpremenil v vihar, ki je podil velike oblake prahu po cestah ter naravnost oviral pešce in voznike. Ob 14.45 pa je naenkrat zadivjal preko trga močan vrtnec, čegar žrtev je postala velika šupa za seno, lasti znanega trgovca s senom Franca Kincla. Šupa je bila zgrajena na zidanih stebrih in obita z deskami, sedaj pa je vse skupaj razbita podrtija; cela ni ostala niti ena greda, deset tisoč opek je drobno razbitih. Šupa je stala ob cesti med drugimi poslopji in je gotovo izredna sreča, da ni bilo v bližini nobenega človeka. Vsakdo bi namreč v tem slučaju postal žrtev elementarne katastrofe, saj se je dogodila nesreča v pol minute. Lovski pes, ki je bil privezan na voglu, je bil sicer podsat, pa za čuda ni bil ranjen.

Žrtve eksplozije dinamita

V selu Tulč v okolici Mostarja se je preteklo soboto pripetila grozna nesreča. Seljak Alija Fučkalo se je bavil z ribolovom na nedopusten način. Metal je dinamit v vodo in tako ivil ribe. V soboto popoldne je šel za trenotek iz sobe, ostal pa je v sobi njegov sedemletni sinček Ibro in triletna Fatima. Nenadoma je ob strahoviti detonaciji eksplodiral dinamit, ki je oba otoka raztrgal na kose, oče, ki se je nahajal v stranski sobi, pa je bil težko ranjen. Hiša se je skoraj popolnoma porušila.

Pretepi po gostilnah

Med velikonočnimi prazniki, posebno v soboto ter v ponedeljek so postale v posameznih gostilnah popivajoče družbe zelo bojevite in prišlo je do večjih in manjših ekscesov ter pretepov, ki pa k sreči niso končali ravno močno krvavo. Najhujše je bilo v dalmatinski gostilni na Vodnikovih cestih, kjer so se v soboto ponoči spoprijetele tokom kratkih odmorov kar tri družbe. Policija je imela z razgrajati mnogo posla, še več pa ženske, ki so morale z mrzlo vodo hladiti modre buške in izpirati krvave praske. V Rožni dolini se je vršil obžalovanja vreden pretep med očetom in sinom. Tudi tu je morala intervenirati policija. Hujši pretep se je razvil tudi v neki gostilni na Zablaku, vendar ni tekla kri. Z razgrajati so imeli posla stražniki, pozneje še na ulici in so bili prisiljeni, da jih za par ur prestavijo v hladni policijski zapor, kjer šele so se jim proti jutru umirili živci in toliko, da so lahko stopili pred dežurnega uradnika. Pred njim so se zagovarjali vsak po svoje, vendar jim še tako brihtni zagovori niso pomagali. Sodba se je pač glasila za vsakogar na primerno globo, ki so jo sicer plačali, vendar z vsemogočimi protesti.

Poskušen rop in roparski umor

»Jutro« je že včeraj na kratko poročalo o predzmem roparskem vlovu v Razborju nad Loko pri Zidanem mostu. Evo še nekaj podrobnosti.

V noči od 13. na 14. aprila je slišala kuharica župnišča g. Kalanc čuden ropot v podstrešju. Ko je šla pogledat, je zapazila neznanega moškega, ki je ravno odpiral omare. Na njen klic se je neznanec obrnil proti kuharici ter ustrelil s samokresom. Kroglja je k sreči zgrešila svoj cilj in šla par centimetrov mimo ušes kuharice. Ropar je med tem užel skozi vrata, župnik pa je začel bit plat zvona. Še isti dan so orožniki prišli v vlak v Zidanem mostu brezposelna delavca Mihaela Duhandžijo in Ladislava Holančiča, oba Hrvata, ki sta priznala več tatvin in vlovov ter izpovedala, da sta bila v zvezi z zagrebskim trgovcem Bakićem in Čačićem, ki sta baje ukradeno blago razpečevala. Omenjena trgovca sta bila nato v Zagrebu aretirana, vendar pa odločno zanikata vsako krivdo. Mnogo se govori o tem, da so aretiranci tudi v zvezi s številnimi vlovmi zadnjih let v Laškem, vendar pa je to zelo dvomljivo. Čeprav je bilo bržčas vse tamkaj ukradeno blago odnešeno na Hrvaško, vsekakor pa je zidanško orožništvo napravilo zelo dober plen.

Pojasnila, znižane vozne karte, prospekte z potovanja v Švico
Uradna švicarska prometna pisarna,
Wien, I. Schwarzenbergerplatz 15.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Sreda, 20.: »Vojiček«. B.
Četrtek, 21.: Zaprt.
Petek, 22.: »Lumpacij vagabund«. C.
Sobota, 23.: »Ti in jaz«. D.

Ljubljanska opera:

Sreda, 20.: »Figarova svatba«. A.
Četrtek, 21.: »Madame Butterfly«. D.
Petek, 22.: Zaprt.
Sobota, 23.: »Tajda«. E.
Nedelja, 24.: ob 15.: »Madame Butterfly«. Izv. Ob pol 20.: »Orlov«. Opereta. Izv.

Mariborsko gledališče:

Sreda, 20.: »Madame Butterfly«. A. Kuponi
Četrtek, 21.: »Logarjeva Krista«. C.
Petek, 22.: ob 15.: »Za narodov blago«. D.
Dijaska predstava pri znižanih cenah.

»Vojiček«, v ljubljanski drami. Po večletnem presledku prihaja na naš dramski repertoar ponovno izredno interesantna drama »Vojiček«, ki je sestavljena iz 24 slik. Ko se je drama pri nas prvič izvajala, je izredno zanimala gledališko občinstvo ter dosegla veliko število predstav. Slike je tako interesantne, da so ga obdelali tudi za oper-

ni libreto. V glavni ulozi nastopi gosp. Rogoz. Poleg njega pa je v celi vrsti ulog zaposlen skoraj ves naš dramski ansambel. Režijo vodi gosp. prof. Oso Sest.

»Figarova svatba«, v ljubljanski operi. Po daljšem presledku se poje danes, v sredo zvečer, v ljubljanski operi Mozartova klasična opera »Figarova svatba«. Dirigira kapelnik gosp. Stritof, režija pa je v rokah g. Knittla. Glavne uloge poje: ga. Zaludova, gđ. Thalerjeva in ga. Poličeva ter g. Beteto, Mitrovič, Kovač in Zupan. Ostale uloge so v rokah gđ. Potučekove in ge. Ribičeve ter gg. Janka, Mohoriča, Perka in Sekule. Predstava se vrši za red A.

»Madame Butterfly« v ljubljanskem opernem gledališču. V četrtek, dne 21. t. m. se poje v ljubljanski operi zopet Puccinijeva »Madame Butterfly« v popolnoma novi zasedbi. Naslovno ulogo Madame Butterfly poje topot ga. Pavla Lovšetova, mornariškega poročnika Pinkertona gosp. Banovec in ameriškega konzula Charlesa gosp. Mitrovič. Opera je po svoji glasbi in po interesantni vsebini privlačna točka vseh opernih repertoarjev in tudi ena izmed najbolj priljubljenih Puccinijevih oper. Četrtekova izvedba se vrši za abonente reda D.

Razpis mariborskega opernega abonmana. Odziv na razpis mariborskega gledališkega abonmaja je doslej jako pičel. Uprava hoče

Domače vesti

* **Včerajšnje »Jutro«.** Z ozirom na važne velikonočne dogodke smo se odločili, da izdamo prvo popraznično izdajo našega lista. Mesto danes že včeraj v torek »Jutro« je izšlo z najnovejšimi političnimi in drugimi vestmi na 4 straneh ter je bilo kot redna izdaja doposlano vsem naročnikom. Upamo, da smo s tem ukrepom svojim prijateljem ustregli. Interes javnosti za dogodke v Beogradu je bil izredno velik, kar priča tudi zvišana prodaja našega lista v trafikah in kolportiranih.

* **Pričetek trgovinskih pogajanj s Švico.** Včeraj je odpotovala skozi Ljubljano v Bern naša delegacija za trgovska pogajanja s Švico. V delegaciji so: prof. dr. Milan Todorović za zunanje ministrstvo, dr. M. Lazarevič za industrijski oddelek ministrstva za trgovino, dr. Velja Stojković za ministrstvo poljedelstva, veterinarski inšpektor Petrovič ter ministerjalni tajnik Antula. Pogajanja se prične še ta teden. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je predložila delegaciji obširen memorandum o željah in predlogih pridobitnih trgovin v Sloveniji glede nove pogodbe s Švico.

* **Izpremembe v državni službi.** V smislu uradnega zakona so trajno upokojeni: inšpektor trgovinskega inšpektorata v Skopju dr. Vladimir Pertot, nadzornik državne varnostne službe za Slovenijo v Ljubljani Peter Gerzinič, predmetni učitelj dvorazredne trgovske šole v Celju Adolf Radič in pisarniški ravnatelj Ivan Sotšek pri velikem županu ljubljanske oblasti, Računovodkinji pri poštni hranilnici v Ljubljani Mihaela Zajc in Cecilija Bregar sta bili s 1. aprilom reducirani.

* **Premeščanje v državni službi.** Po potrebi službe so premeščeni: Ignacij Novak, kontrolor mer pri merosodnem uradu v Ljubljani v istem svojstvu k merosodnem uradu v Mariboru; poštni uradnik Milan Omanen z Brezovega polja kot starešina k poštnemu uradu v Zireh, in poštni uradnik Ignacij Pečar iz Maribora h kolodvorski pošti v Beogradu.

* **V prospek našega zračnega prometa.** Upoštevajoč obsežnost namen »Društva za zračni promet« in pomen naših zračnih zvez, ki bodo v kratkem vzele večja mesta naše države, je kralj Aleksander vpisal veliko število društvenih delnic. Društvo za zračni promet smatra našega kralja za svojega prvega delničarja.

* **Učne osebe za meščanske šole.** Ker se bo v bodočem šolskem letu rabilo na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti več učnih oseb, iz višje pedagoške šole pa jih še ne bo prišlo dovolj, se bodo nastavljele začasno še učne osebe z osnovnih šol. Dobro kvalificirani učitelji (ice), ki bi želeli poučevati na meščanskih šolah, naj po uradni poti vložijo prošnje na velikega župana ljubljanske oblasti. V prošnji je navesti sedanjo službo, službeno dobo in predmetno skupino, ki jo žele poučevati.

* **Podpora rudarski šoli v Celju.** Generalna direkcija državnih rudnikov je nakazala rudarski šoli v Celju podporo v znesku 20.000 dinarjev.

* **Zakon proti nepošteni konkurenci.** V ministrstvu za trgovino in industrijo je sestavljena posebna komisija, kateri je poverjena naloga, da izdela načrt zakona o pobijanju nepoštenih trgovskih konkurenec. Načrt se bo izdelal v sporazumu z gospodarskimi organizacijami.

* **Obrtno sodišče v Ljubljani.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je odločilo, da določi civilne prisednike za obrtno sodišče v Ljubljani in njihove namestnike od sedaj naprej iz vrst delodajalcev Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, iz vrst delojemalcev pa Delavska zbornica.

* **Promocija.** Na ljubljanski univerzi je bil včeraj promoviran profesor Anton Melik za doktorja filozofije. Čestitamo!

* **Himen.** Na velikonočni ponedeljek se je poročil v St. Janžu na Dolenjskem g. Vlado Rojce, učitelj na meščanski šoli na Raketu s hčerko šol. upravitelja v St. Janžu gđ. Anico Beročeto, učiteljico v St. Rupertu. — Poročila sta se ing. Dušan Tomšič, ravnatelj mestne blazne v Maru Tomšič, roj. Hrečak ter ing. Bogoslav Žagar pri šumskem oddelku velikega župana v Mariboru z gđ. Lidijo Vereno Antlova, hčerko sodnega nadsvetnika g. Jakoba Antlova iz Ljubljane. — V frančiškanski cerkvi v Ljubljani sta se poročila v nedeljo industrijalec g. Antonio Porto iz Como v Italiji in gđ. Leonie Peschke iz Ljubljane. Bilo srečno!

* **Poskodovane novčanice sprejema samo Narodna banka.** Narodna banka je izdala naslednje avtentično tolačenje o poskodovanih novčanicah: »Pri zamenjavi poskodovanih novčanice se bo pridržal primeren znesek po veličini poskodovanega dela risbe, ki znaša 70 par za vsako vrsto novčanice, razen onih po 5 Din, kojih fabrikacija stane 50 par za vsak komad. Pri ocenjevanju poskodovane novčanice se ne upoštevata beli okvir, marveč samo risba«. Povodom tega pojasnila je ministrstvo pošte in brzojav vsem poštnim uradom in poštni hranilnici naročilo, naj sploh ne sprejemajo poskodovanih novčanice, interese pa naj napotijo v Narodno banko in njene podružnice. Ta odredba Narodne banke je v gospodarskih krogih povzročila mnogo nevolje.

* **Spalni vagon na progi Zagreb-Sušak.** Počeniš s 16. aprilom je na progi Zagreb-Sušak uvrščen pri osebnih vlakih št. 313 in 314 spalni vagon (W. L.) s štirimi ležišči I. razreda, ostala ležišča pa so II. razreda. Ti vagoni so uvrščeni na početku omenjenih dveh vlakov takoj izza poštnega vagona.

* **Poziv usmiljenim srcem.** Uboga žena iz Uršnih sel ima zdravo nezakonsko hčerko ki je sedaj stara 8 mesecev. Sirota mati otroka ne more preživljati in se obrača na usmiljena srca z milo prošnjo: kdo vzame njeno dete za svoje? Za pojasnila se je obr-

niti na krajevno organizacijo SDS v Uršnih selih pošta Semič.

* **Živahen tujski promet v našem Primorju.** Vključ nesigurnemu vremenu je prišlo letos v naše Primorje izredno veliko število velikonočnih izletnikov iz Jugoslavije in iz inozemstva. V vseh obmorskih krajih je bilo živahno vrvenje in življenje. Zaradi povečanega prometa uvede »Jadranska plovnitba s 1. majem dnevno hitro službo med Sušakom in Pagom. Parniki bodo pristajali v vseh kopališčih. Prometna zveza na Sušaku se je obrnila na prometno ministrstvo s prošnjo, da se glede na povečani promet uvede že pred uveljavljenjem poletnega voznega reda brzojavna zveza Sušak-München.

* **Zrakoplovna pošta.** Ministrstvo je odredilo, da se zopet odpravljajo iz naše države pošiljke z zrakoplovi, in sicer v Francijo, Češkoslovaško, Poljsko, Avstrijo, Madžarsko, Rumunijo in Turčijo.

* **Izjava.** Vsako prerokovanje potresov smatram kot navadno varanje, ako se pri tem ne omeni natančno datum t. j. mesec, dan, uro in vsaj minuto, kakor tudi natančno lego epicentra, da se morejo ljudje na ta način zavarovati proti eventualnim posledicam tega naravnega pojava. To je moja prva in zadnja beseda. — Prof. dr. A. Gavazzi.

* **Finančna kontrola v Rušah.** Pišejo nam iz Ruš: Čuje se, da namerava oblast ukiniti tukajšnji oddelek finančne kontrole. Čudna ideja. Kajti s tem gotovo ne bodo obrtne stranke zadovoljne, ako bodo morale namreč za vsako malekost hoditi v Maribor k finančni kontroli, ali se Bog ve kam. Gospodje gotovo ne mislijo na današnji slab položaj trgovcev in gostilničarjev. Zato apeliramo na merodajno oblast, da opusti to misel in nam še nadalje pusti finančno kontrolo v Rušah.

K A J J E

»FURMOTO«?

»FURMOTO« je edino dovršeno čistilno in polirno sredstvo za pohištvo, klavir avto, usnjene garniture steklo, sploh za vse lakirane in polirane predmete. — Poizkusite! Blagoslavljeni bodete!

* **Lov na divje peteline.** Petelinji lov je v polnem razmahu. Na poziv SLD so lovci letos z ostrim čakanjem do 15. t. m. zato pa sedaj tem bolj intenzivno. Padlo je že več kosov ter plemenite divjačine. Dne 19. t. m. je ustrelila gospa Zora dr. Lovrenčičeva lepega petelina v Zazaru pri Vrhniki.

* **Pokopališče za bivele internirance v Aradu.** Udruga bivilnih internirancev, talnikov in političnih preganjalcev v dobi svetovne vojne namerava prirediti veliko akcijo za ureditev pokopališča v Aradu, na katerem sniva večni san nad 4500 Srbov iz raznih krajev, ki so pomrli po vojaških zaporih. Udruga namerava urediti pokopališče in po možnosti zgraditi skupno kosturnico.

* **Naši v Ameriki.** V Clevelandu, kjer je največja slovenska kolonija v Zedinjenih državah, ki šteje nad 40.000 duš, je bila dne 15. marca v tamkajšnjem »Narodnem domu« otvorjena razstava slik slovenskega slikarja Gregorja Peruška. Razstavo je priredil poseben odbor, v katerem so zastopana vsa slovenska kulturna društva. Slikar je dosegel lep moralni, a tudi dovoljen materialni uspeh.

* **Težka nesreča v rudniku.** Kakor javljajo iz Šibenika, se je v rudniku »Adria« Bauksit d. d. v Trebounju pripetila preteklo soboto težka nesreča. V rovu, globokem 24 metrov, sta delala dva rudarja: Roko in Peter Marin iz Trebounja. Bila sta zaposlena na najbolj oddaljeni točki rova in težko kamenje je pokopalo oba rudarja. Ostali rudarji so prihiteli na pomoč, a odkopali so oba rudarja že mrtva. Oba rudarja imata številno rodbino. Nezgod se je pripetila po nesrečnem slučaju. Krivda za težko nesrečo ne zadene nikogar.

* **Sneg v Gorskem kotaru.** V Gorskem kotaru ob železniški progi Karlovac-Sušak je ob velikonočnih praznikih razsajal močan mrzel veter, ki je ponekod podiral tudi drevice. Nastal je hud mraz in padlo je precej snega. Burja je trajala v nedeljo in ponedeljek dopoldne. Šele opoldne je veter pothlel. Zastljajo je zopet toplo pomladansko sonce in mraz je mahoma popustil.

* **Tragedija nesrečne starke.** V sarajevski bolnici se je te dni usmrtila 66 letna Fata Ognjanović iz žalosti, ker jo je zapustil njen sin. Njen sin je bil nezakonski otrok, ki pa ga je Fata vzgojila z ljubeznijo in velikim požrtvovanjem, tako da je dovršil univerzo in se posvetil sodnemu poklicu. V zadnjem času je bil sin pisal pismo, v katerem je sporočal, naj ga ne smatra več za svojega sina. V bolnici si je nesrečna žena nato iz žalosti prerezala žile na roki ter je vsled izkrvavitve že naslednje jutro umrla.

* **Samo žika garantira okusno in redilno kavo.** Zato je treba zahtevati v trgovini izrecno žiko. Dobite jo samo v rdečih zavitkih. 276

* **Rogaška Slatina** je najcenejša in najspoljša ajuravzpa ez ajuravzpa ajuravzpa njih in črevesnih bolezni posebno v času pred glavno sezono. Zahtevajte prospekte! * **Ugoden nakup nogavice,** vezene in žepnih robcev je pri O. Dobeic. Pred Škofijo št. 15. 109

Zelo poceni imam
žarnice 4891
dokler traja zaloga
SLAVO KOLAR

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

— **ITO** - pasta za zobe je najboljša.

* **Glavno žrebanje drž. razr. loterije** se vrši dnevno od 7. do 31. maja. Srečke (tudi nadomestne) si more vsakdo nabaviti pri B. Naglič, Maribor, gl. pošta. 609

* **Napenjanje, bolečine v črevesju,** bodenje v straneh, tesnoba v prsih, utripanje srca se hitro odpravi s prirodnim grenčico »Franz - Josefa«: zniža se pa tudi pritisk krvi na možgane, očli, pljuča ali srce. Zdravniški izvidi znamenja resnično presenetljive uspehe z vodo »Franz - Josefa«, ki se dosežajo pri ljudeh, ki mnogo sede. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah s specerijskim blagom. 14-L

FILM

Asta Nielsen, največja filmska tragedka, se je po daljšem odmoru vrnila svojemu prvotnemu poklicu — filmu! S prvimi filmske umetnosti (Werner Krauss, Alfred Abel itd.) sodeluje v senzijskem vefilimu »Laster der Menschheit« (Kokain), ki se ravnokar predvaja s triumfalnim uspehom v Berlinu in Londonu. — V Jugoslaviji se ta vefilim še ni predvajal.

Iz Ljubljane

u— **Ljubljanska borza za blago in vrednote.** Ker so razveljavljene volitve, ki so se vršile na II rednem običnem zboru dne 22. marca, sklicuje borzni svet ponovno II. redni obični zbor na dan 10. maja ob 16. uri v borzne prostore v Ljubljani, Kongresni trg št. 9-I (Filharmonija) z nastopnim dnevnim redom: Volitve 8 članov borznega sveta, 5 članov finančnega odbora in dopolnilna volitev 7 članov borznega razsodišča.

u— **Župnik Anton Gabron,** znani koroški rodoljub, ki si je pridobil svoječasno velike zasluge za probujanje slovenskega ljudstva in čigar dom je pred desetletji slovel po svoji gostoljubnosti po vsej Sloveniji, se težko obolel in se zdravi sedaj v Leonišču.

u— **Društvo »Trenost«** ima danes svoj redni sestanek ob 18.30 v klavirski sobi učiteljske Dnevni red: 1.) Br. Puhar referira o svojem načrtu za kongres. 2.) Zagrebški krčmarji proti abstinentom.

u— **Nezgod v Triglavskem pogorju.** O praznikih sta napravila g. Jaroslav Klapek blagajnik Češke industrijske banke v Ljubljani in njegova soproga izlet v Triglavsko pogorje. Kakor se nam poroča, je gospa zdrsnila s poti v narasli potok in izginila v vodi. Njen soprog je skočil za njo in je nekolikokrat potegnil na površje, dokler je ni spravljal končno na breg. Pri tem sta dobila oba poškodbe, da so ju morali prepeljati v Leonišče v Ljubljano.

u— **Redni obični zbor pevskega društva Ljubljanski Zvon** se vrši v torek, dne 26. t. m. ob sedmih zvečer v društvenih prostorih v Gajevi ulici št. 2-1.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice.** Danes 20. aprila skupna vaja meščanske zbor. Obvezna udeležba za vse! Važni pogoji!

u— **Lastniki psov,** se opozarjajo, da je v občinah Dobrunje, Šmarje, Grosuplje, St. Jurij, Lipljene, Račna, Pijava gorica in Slivnica odrejen strog pasji kontumac.

u— **Vojak djače čete** na bolovanju je izgubil o velikonočnih praznikih na poti od Poljanske ceste mimo cukrarne do Mestnega trga večjo vsoto denarja. V notosu je ime in razred iz preteklega šolskega leta. Najditelj se naproša, da ga vrne proti dobri nagradi na Poljanski cesti 41.

u— **Policijske prijave.** Od ponedeljka na torek so bili prijavi pri policiji sledeči slučaji: 2 telesni poškodbi, 1 prestopok kaljenja nočnega miru, 1 izgrez v gostilni, 1 poskodba tule lastnine, 3 prestopki pilanosti, 1 prestopok obrtnega reda, 1 prestopok hoje po železnici, 1 prireditve s plesom brez dovoljenja in 5 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi sumljivega stikanja, 1 radi tame prostitucije in 1 radi javnega nasilstva.

u— **Poškodovan cestni valjar.** Med prazniki se je neki zlobneč spravil čez ograjo mestnega cestnega valjarja, ki je počival v Cigaretovi ulici ter odnesel s stroja parno piščal. Zlikovec je odvil tudi več vijakov različnih delov stroja ter odnesel steklenico bencina. Skupne škode je napravil za kakih 200 Din.

u— **Omedlel na cesti.** Trgovski potnik Marko Damjanović stanujoč na cesti na Loku, se je vozil predvčeršnjim popoldne s kolesom po cesti na Prulah. Nenadoma se je zrušil s kolesa na tla in obležal. Ljudje, ki so takoj prihiteli, so mu nudili prvo pomoč. Damjanović trpi na oslabiljenju srca in je padel v nezavest. Rešila postaja je ponesrečenca odpeljala v splošno bolnico, kjer so konstatirali, da je Damjanović utrpel pri padcu tudi notranje poškodbe.

u— **Dve tatvini koles.** Izpred gostilne pri Slepem Janezu v Zupah je dne 17. t. m. odpeljal neznan »kolesar« Ivanu Ahariju z Zg. Šiške 2000 Din vredno črno pleskano Ivanu Bučarju pa izpred neke hiše na Sv. Petra cesti 1500 Din vredno kolo.

u— **Tombola društva »Skrb za mladino«** se vrši v nedeljo dne 24. t. m. na Kongresnem trgu, ob treh popoldne. Glavni dobitki so razstavljeni v veletrgovinah Urbanc in Mayer. Segajte pridno po tablicah!

u— **Ozalid, sveži svetlopinisi papir,** negativni in pozitivni, prvovrstne znamke, skicni in pavzni papir najfinejših specialnih vrst, vse tehnične in risalne potrebščine

priporoča stavnim podjetjem, trgovina s papirjem Iv. Bonač, Ljubljana. 113

u— **Razglednice, umetniške, v eno- in večbarvni tisku, nudi po reklamni ceni dokler traja zaloga po Din 25 in 30 za 100 komadov trdka M. Tičar, Ljubljana. 130**

u— **Anglesko suknjo** po solidnih cenah pri Francu Pavlinu, Gradišče 3. 575

u— **Specijalna trgovina dunajskih bluz in otroških oblačil** nudi veliko izbiro po nizki ceni Kristoflič Bučar.

u— **Volno, bombaž za strojno pletenje** in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

Brez konkurence

so naši lastni izdelki pomladanskih oblik in površnikov
JOS. ROJINA, Aleksandrova c. 3.

RIPS IN OTOMAN

svila za plašče zopet došla.
Cene izvanredno nizke!
F. in I. GORICAR.
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 29.

Pri slabi prebavi

izboljša naravni »Planinka« zdravilni čaj delovanje želodca in črev Deluje vsled kri čistilne in kri osvežujoče lastnosti tudi najboljše na polt kože. Cena Din 20.—. Zahtevajte v lekarnah.

Iz Maribora

a— **Še redukcije v mariborski bolnici.** Posledice klerikalnega proračuna segajo v svoji pogubnosti še dalje. V bolnici so že reducirali 6 mladih zdravnikov, sedaj pa ima priti na vrsto še stirezijsko osebo, ki se mora baje skriti! od 60 na 30, torej kar za polovico. »Slovenec« je hotel ta nvi udarec mariborski bolnici zamašiti z bombastičnim člankom o nekem brezplačnem zdravljenju v novem ambulatoriju bolnice, ki je baje zasluga klerikalne vlade in že naprej se je bal, da mu bomo mi še to uslugo snedli. Ta strah pa je bil nepotreben, ker je »Slovenec« v svoji sleposti istočasno že sam poročal, da zdravil za ambulatorij še niso dobili, a bolnica sama mora skrajno štediti s pomanjkljivimi zdravili za svoje bolnike. Takšna je torej zasluga SLS za mariborsko bolnico.

a— **Na kirurški kongres,** ki se vrši ves ta teden v Berlinu, se je odpeljal vodja kirurškega oddelka mariborske bolnice g. primar dr. Mirko Černič, ki se udeleži kongresa kot edini iz Slovenije.

a— **Brez nalezljivih bolezni.** Mestni fizikat nam poroča, da mu pretekli teden ni bil javljen noben slučaj nalezljive bolezni, kar je za Maribor velika redkost.

a— **Avtobusni promet** mestne občine je bil naravno ob praznikih zelo živahen, posebno v ponedeljek. Občina je vzpostavila izjemoma ta dva dneva tudi promet v Ruše in onega v Selnico podlaškala do Fale. Vozni red pa bi moral biti tudi javno razbešen.

a— **Avto na Pohorju.** Na veliko soboto je doživelo tudi mariborsko Pohorje senzacijo, ko je pripeljal v Ruški koči privrkat avtomobil last g. Herbersteina.

a— **Prosta stanovanja.** 1.) Slovenska ul. št. 22, dvorišče, 2 sobi, kuhinja in priklitine od stranke Rudolf Vodišek. 2.) Tržaška cesta št. 39-1, 2 sobi, kuhinja in priklitine od stranke dr. Anton Pinter. 3.) Magdalenska ulica št. 12-L, 1 soba, kuhinja in priklitine od stranke Vilko Bodlej. 4.) Studenci Jurčičeva ulica št. 19 v podstrešju, 1 soba kuhinja in priklitine od stranke Jakob Sitter 5.) Pobrežje, Tržaška cesta št. 7, 3 sobe, kuhinja in priklitine v katerem je dosedaj stanovala žandarmerijska stanica.

a— **Aero-postaja v Mariboru?** Kakor doznajamo se snuje zračna zveza z aeroplani preko Avstrije in Slovenije v Italijo, ki bi imela svoje postajališče v Mariboru. Mariborska občina je baje že prejela tozadevno obvestilo s prošnjo, da sporoči, kakšno stališče zavzema k nameravani aero-postaji v Mariboru. Če se bo zadeva uresničila, jo bo mestna občina gotovo z vsemi svojimi močmi podprla, ker bi se s tem zopet znatno dvignil ugled in tujski promet Maribora, ki se pravkar uveljavlja kot največji center avtobusnih zvez v mestu. Za postajališče pa ima Maribor tudi dovolj krasnih prostorov na desnem in levem bregu Drave, to je na Teznu ter med Koroškim predmestjem in Kamnico.

a— **Predavanje za rezervne oficirje.** Mariborski pododbor Udruga rezervnih oficirjev priredi danes ob 20. v kazinski dvorani predavanje g. poročnika Stjepana Neubergerja. Za rezervne oficirje bivajoče v Mariboru je udeležba obvezna.

a— **Pijanec na škofiji.** Na velikonočno soboto je prišel v škofijsko palačo še pred vstajenjem neki pijanec, ki je hotel od šk-

fa vina. Domačini so ga seve odslavili, toda pijanec je bil pri tem tako rablaten da je razbil v škofiji večjo šipo. Policija je moralna željnega razgrajala aretirati in ga premestiti v svoje prostore, kjer se je brez praznike iztrežil.

a— **Težke posledice fantovskih pretepev.** Včeraj popoldne so popivali v gostilni Ekert v Prepoli domači fantje. Med njimi sta bila posestniški sin 22 letni Ivan Pesek in njegov brat. Na poti proti domu so se fantje stekli. Ko je hotel Ivan Pesek braniti svojega brata, ga je neki tovariš sunil z nožem v levo roko in mu jo razčesnil od ramena do komolca. — Gostilničar Alojz Bauman v Sv. Janezu pri Mariboru je šel o praznikih popivati v Zgornji Duplek h Šikerju. Tam je našel na dvorišču pretepačaje se fante, ki jih je skušal pomiriti. Kakor dostikrat ob takih prilikah je tudi Bauman dobil pri tem za svoje samaritansko delo pet močnih vbod ljaev z nožem, in sicer tri v hrbet ter po erega v levo in desno roko. Reveža so prepeljali v bolnico.

a— **DJA v Mariboru** javlja, da se vrši XVIII. redni občni zbor danes v sredo ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu, z običajnim dnevnim redom. Udeležba za člane obvezna! Točnost! —Odbor.

a— **Društvo hišnih posestnikov za Maribor** in okolico vabi svoje člane k običnemu zboru, ki se vrši v nedeljo dne 24. aprila ob 9. uri popoldne v Götzovi mali dvorani. 610

a— **Specijalist za ženske bolezni** in porodništvo med. univ. dr. Fran Toplak se je vrnil iz inozemstva in zopet redno ordinira Maribor, Glavni trg 18, od 10.—12. in od 14.—16. ure. 611

Iz Celja

e— **Redna skupščina društva »Celjski dom«** v Celju se bo vršila v soboto, dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v klubovi sobi Celjskega doma s sledečim dnevnim redom: Poročilo upravnega odbora o društvenem poslovanju, sklepanje o event. predlogih upravnega odbora in društvenih članov in slučajnosti. Ako skupščina v smislu § 10 prvega odstavka društvenih pravil ne bi bila sklepna, se bo vršila uro pozneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih članov in glasov.

e— **Proračunski provizorij za celjsko mestno občino** podaljšal. Kakor smo zvedeli iz Maribora, je veliki župan mariborske oblasti podaljšal proračunski provizorij za mestno občino celjsko do konca aprila 1927. Po zaslugi celjske kleroradikalne opozicije, ki je razbila delavoljni in delazmojni občinski svet, je celjsko mestno občinsko gospodarstvo na veliko škodo celjskega mestnega prebivalstva že četrti mesec v izven zakonitem stanju in bo, kakor se čuje trajal ta provizorij še delj časa. Pa kaj za to izvestnim prebivalcem v radikalno stranko, če trpijo sodbani na škodi in ves napredek celjskega mesta na razvoju, samo da se zadosti njihovi osebni ambiciji in da se z nezakonitim in nasilnim potom prerije do mest, ki bi jih po svoji nesposobnosti in nedejalnosti v normalnih političnih razmerah na politično pošten in legalen način nikdar ne mogli doseči.

e— **Reden sestanek članov krajevne organizacije SDS za Celje** mesto odpade ta teden. — Sestanek članov krajevne organizacije SDS za Celje okolično bo v četrtek zvečer ob osmih v gostilni Wilson v Gamberju.

e— **Smrtna kosa.** V samostanu lazaristov na hribu Sv. Jožefa pri Celju je umrl v ponedeljek, dne 18. t. m. g. Fran Kitak, zlatomašnik in duhovni svetovalec, v 79. letu starosti. Pogreb pokojnega bo v četrtek dne 21. t. m. ob 15. uri na celjsko okoliško pokopališče. Naj v miru počiva.

e— **Vlom v javno bolnico v Celju.** Od petka na soboto ponoči so v lomili doslej še neznani umovčiji v blagajno javne bolnice. Ves efekt njihovega ponočnega tatinstva dela je bil, da so odnesli okrog 700 Din, po večini dvodinarski, dinarski in pedesetparski drobiž, en bankovec po Din 100 in 7 bankovcev po Din 10. Vlomilci so prišli do blagajne skozi trojna dobro zaklenjena vrata. Stransko steno težke blagajne so izvrteli ter izžagali, nato pa vdrli v notranjost na dveh mestih. Očividno jim je šlo samo za denar, ker so pustili nekaj hranilnih knjižic ter vse ostale listine nedotaknjene. Uprava bolnice je dne 14. t. m. t. j. pred kritično nočjo dvignila po poštnem nakazilu čekovnega urada Din 45.000, ki jih je pa še tekom petka dopoldne in popoldne porabila za poravnava raznih faktur pri raznih celjskih obrtnikih in trgovcih. Izgleda, da je izvršila ta vlom ena in ista družba, ki jo zasledujejo varnostni organi tudi že zaradi pred kratkim izvršenih vlovov pri celiskem okrožnem sodišču, na železnici in v kemični tovarni Veliki prevodnosti upravitelja javne bolnice se je treba zahvaliti, da vlomilci niso prišli baš na svoj račun, da pa tudi državna blagajna ni bila oškodovana za večjo vsoto.

e— **Varno bo spravljen za dobo treh let neoprijemljiv postopač** in tat Anton Kittler, 43 letni brivski pomočnik. Nedavno je bil obsojen pred senatom celjskega okrožnega sodišča radi goljufije. Ker je sedaj kaznen prestal, so ga odgnali v prisilno delavnico v Stari Gradiški. Kittlerja poznaio menda vsa naša okrajna in okrožna sodišča. Prebredel je veliko sveta in se ožibal vedno trajnega in postojnega dela.

e— **Zopet tatvina kolesa.** Pred trgovino Krušič na Glavnem trgu je ukradel neznan tat mesarju g. Kroflič moško dvokolo znamke »Waffenrad« Typ 31. Kolo je bilo črno pleskano z navzgor obrneno balanco. G. Kroflič je stonil samo za kratek čas v trgovino in pustil kolo v veži. Ko je prišel ven, že ni bilo kolesa nikjer. — Sumi se, da povzročajo te vrste tatvine mladoletni fanti iz bližnje okolice, ker se je v zadnjem času med temi razpasla nekaka strast za kolesa.

svetovna marka: **Cendro de rose Rouge mandarine Bourgeois - Paris**

Kopališče Ptuja

v solnjeni dolini reke Vaha (Slovaška), 70 stopinj Celzija, vulkanski žvepleni vreli z neprimerljivimi uspehi lečenja pri ishijasu, revmi, protinu, ekzematih. Dobra penziona v »Thermia Palace« la, »Pro Patria« la, že počenši od Kš. 50.—. Krassen naravni park, tenis, obsežne kopeli, 3 in pol ure od Dunaja.

Pojasnili:

L. SCHREIBER, Zagreb, Akademski trg 1.

Iz Ptuj

— **Novo cestno zgradbo v ptujem okraju** so namenavale sledeče: Nadaljevalje se zgradba Dravinjske ceste, ker se danes ni Dravinjska dolina zvezana po dobri okrajni cesti, čeravno je promet zelo velik. Dalje se namenavajo dokončati okrajna cesta od Ptujke gore na postajo St. Lovrenca. Dr. polje, Ptuj-Vičava, Završ-Turški vrh. Razširiti se mora cesta v Spuhli na klanec ter pri Sv. Barbari v Halozah, kjer se bo klanec znižal.

— **Razširiti cesto** iz mesta na Dravski most v Ptuj je nujno potrebno. — Saj se je že zgodilo par nesreč, ker je cesta pri Tamovi tovarni preozka in ni pregledna, promet pa je iz celega desnega brega Drave in iz Maribora zelo velik, zlasti avtomobilni. Četudi težko, vendar se bo treba odločiti za to, da se stavbe na desni strani ceste poredijo in cesta ter mestni park razširita. S tem bi pridobilo tudi mesto na opešavju.

— **Licencovanje in premovanje** plemenskih bikov marjedvorske, pomurske in pinčevske pasme za ves ptujski okraj bo 6. maja od 8. naprej na sejnišču v Ptuj. Ta dan se vrši tudi plemenski sejem za oddajo in nakup plemenskih bikov domače vzreje. Ob priliki licencovanja bo poučeno predavanje o bikoreji.

— **Sadlarska podružnica** se je ustanovila na Ptujski gori. Podružnica je takoj pristopila 13 članov, več jih še pristopi. Na ustanovnem obnem zboru je imel predavanje tajnik Sagadin.

— **Dva kmetijska gospodinjstva** se namenavata prirrediti letos v ptujem okraju, in sicer v Ptuj v »Mladiki« in pri Sv. Marjeti nižje Ptuj. — Čas prirreditve bi bil najbolj primeren za počitnice, ko so prostori na razpolago in je na polju manj opravka. Prijave sprejema okrajni zastop Ptuj.

— **Okrajne računske** za leto 1927. so se na seji okrajnega zastopa izpremenile in določile tako, da znašajo na hišno najmanj 100 odst., na vse druge davke: zemljarino, hišno razrednino, krošnarino, pridobnino občo in po II. pogl. ter rentnino pa 330 odst. Ako bi bile doklade za vse davke enake, tedaj bi znašale v celoti 230 odst. Donesek okrajnih doklad je na skupni davčni podlagi po 462.362 Din določen na 1.092.230 Din. Ker ima okraj znatne izdatke za druge koristne gospodarske in kulturne potrebe, ter ima za oskrbovati 278 km okrajnih cest, ker ni v okraju nobene državne ceste, bo s to vsoto težko izhajal.

— **Okrajni računski sklep** za leto 1926. se je na seji dne 9. aprila odobril. Iz računskega sklepa je razvidno, da je imel okraj v tekočem letu 1.679.151 Din izdatkov. Največje vsote so se porabile za ceste, za završni brod in za dravski most v Ptuj. Okrajno premoženje: prodne jame, skladišče in drugo izkazuje vsoto 620.000 dinarjev.

Iz Trbovelj

— **Velikonočni prazniki** v Trbovljah. Letošnja Velika noč je potekla še precej mirno; nikjer ni prišlo do večjih incidentov kakor druga leta. Pri rudniku je delo počivalo in so ljudje ostali večinoma doma. Niti gostilne, ki so sicer dobro obiskane, se niso mogle pohvaliti z obiskom. Izjemo so tvorili le kinematografi, predvsem v Sokolskem domu in v Narodnem domu. V izredno velikem številu so se udeležili letos nedeljske procesije z rudarsko godbo na čelu rudarji iz raznih kolonij. Vreme je bilo zelo lepo, kljub temu, da je na Sv. Planini poskušal zapasti sneg.

— **Umrli so:** Rudolf Kužnik, sin rudarja, Loke 198; Gabriella Tržan, hči rudarja, 2 leti, Retje 123; Olga Mlinar, hči motorovodje, 6 mesecev, Loke 187; Jurij Oslešek, občinski uboječ, 83 let, Sv. Katarina 19, Matevž Bradnik, upokojeni rudar, 74 let, Trbovlje 34.

— **Krvav pretep na Kleku.** Na velikonočni ponedeljek je prišlo pri Zagorju na Kleku do krvavega pretepa med ondnotnimi domačini. Interventirali je moralo orožništvo.

— **Pevsko društvo Zvon.** V četrtek 21. aprila vaja mešanega zbora. Radi koncerta ta polnoštevna udeležba dolžnost. Po pevski vaji seja. — Tajnik. 615

— **Občni zbor Združene elektrarne.** Za občni zbor Združene elektrarne v Trbovljah, ki se bo vršil v kratkem, vlada veliko zanimanje. Revizija po g. Smođuš od celjske Združene zveze je končana in ba datum obnega zbora takoj določen, kakor hitro pride revizijsko poročilo. Mnogo se

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 19. aprila 1927.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smr. vetra	Oblačno	Padavine
»pazovanja«					tr brzina v metrih	0-10	Vrsta v mm do 2. ure
Ljubljana (dvorec) ...	7. 14. 21.	688.2 769.2 766.5	5.3 5.8 15.3	71 76 53	F 1 SW 2	10 10 0	
Maribor ...		768.1	11.7	79	mirno	10	
Zagreb ...		768.8	6.0	86	mirno	10	
Beograd ...	8.	768.2	10.4	73	SSE 2	8	
Sarajevo ...		767.8	8.0	84	W 2	5	
Skoplje ...		764.9	4.0	87	NE 2	10	
Dubrovnik ...		764.2	7.0	74	W 2	10	doč 10.0
Split ...		762.9	12.0	33	E 1	5	
Praha ...	7.	762.3	11.0	32	NE 10	2	

Solnce vzhaja ob 5.9, zahaja ob 18.51, luna vzhaja ob 22.48, zahaja ob 6.33.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 16.6 C, najnižja 3.5 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Večinoma jasno, temperatura se bo dvignila. Tržaška vremenska napoved za sredo: Lahni severovzhodni vetrovi, nebo jasno; temperatura od 10 do 15 stopinj; morje mirno.

Sport

SD Rapid : ISSK Maribor

4 : 3 (3 : 1)

Poraz boljšega moštva.

Na velikonočno nedeljo se je na igrišču ISSK Maribora odigrala zaključna prvenstvena tekma med jesenskim zmagovalcem ISSK Maribor in bivšim prvakom SD Rapidom, ki je končala z zmago slabjšega moštva. V prvem polčasu so imeli Rapidovci za zaveznika močan veter, ki jim je v največji meri pripomogel, da so v sedemnajst in pol minutah dosegli tri gole.

Kljub temu, da je bila storjena pri postavi Mariborovega moštva malenkostna pogreška, je enajstotica vendar prevladovala in imela več od igre, kakor pa nasprotnik, ki je izvedel nekoliko presenetljivi voh potez, katere je bolj pripisati slučajju kakor na preračunljivosti. Dočim je moštvo ISSK Maribora predvedlo solidno kombinacijsko igranje, ki je tehnično v vsakem oziru nadkrijevalo igranje Rapida.

Najboljši del moštva je imel Maribor v napadu. Notranji trio je bil nalogi v polni meri doračel, že žal, da je imel premalo podpore s strani krilskih vrst, premalo pa tudi s kril. Srednji krilec se ni obnesel, dočim sta levi in desni krilec zadovoljila. Desni branilec, ni bil v najboljstri formi, levemu pa se je zlasti v drugem polčasu poznalo, da je radi pomankanja treninga zaostal. Vrtar je bil zelo dober in je rešil mnogo nevarnih situacij.

Tudi Rapid je imel najboljše moči v napadu. Izredno dober je bil levi krilec, dočim srednji krilec ni predvedel najboljše igranje. V obrambi se je Barlovič dobro uveljavil in rešil tri sigurne gole. Vrtar uder.

Potek tekme je bil izredno oster. Obe moštvi sta z nenavadno poštovanostjo hoteli prehiteti v prvo drugo drugega. Ze vosmi minuti pa je dosegel Rapid po Tergletzu vodilni gol. Žoga je bila namreč v ravnini, a jo je veter zanesel v levo kotu pod prečko. Maribor igra na izenačenje, a so vsa prizadevanja ostala brezuspešna. — V 15. min. drugi prodor Rapida in Pavlin zabije neubranljivi gol iz neposredne bližine. Kmalu nato ponovno naskakuje Rapid in že v 17. min. doseže po Wenku tretji gol. Maribor zopet prevzame inicijativo in doseže v 36. min. po Vodebu iz prostega strela prvi gol.

V drugem polčasu se napadi menjavajo. Maribor je v premoči, a šele v 36. min. izkoristi po Laznički, ki je drugič nastopil v prvem moštvi, situacijo in doseže drugi gol. Sledil je prodor Rapida, ki ga Keren razbije in foula Tergletza. Sodnik diktira v 39. min. enajstmetrovko, ki jo sigurno plasira Barlovič. Igra, ki je postala izredno nervozna radi stalne premoči Maribora je v tempu nekoliko popustila. Tik pred zaključkom polčasa pa je Mariboru še enkrat uspelo zabiti žogo v 44. min. v mrežo Rapida.

Sodil je g. Vodišek zadovoljivo, vendar mestoma premalo strogo, predvsem v kazenskem prostoru Rapida, kjer si je Kurzm dovolil nad Pepčkom preveliko grobost, in to dvakrat zaporedoma. Sicer sodniku ni ničesar očitati, vendar sta ravno navedeni pogreški izzvali incident, ki pa je bil takoj poravnal.

Ob priliki prvenstvene tekme je slavil zaslužen član ISSK Maribora, g. Vodeček jubilej, stoto tekmo, Vodeček je že od leta 1923 udeleževal v veliko vno in poštovanostjo v prvem moštvi, je povodom svojih nastopov dosegel za barve svojega kluba 125 golov. Kljub stociji, ki ga nadaljuje v Ljubljani ni zapustil matičnega kluba. ISSK Maribor mu je v znak priznanja naklonil zlato uro za pestnico.

Še nekaj nogometnih tekem zadnjih dni. Maribor: Prvenstvena: TSK Merkur : SK Svoboda 3 : 1 (2 : 0). Celje: Prvenstvena: Atletiki : SK Celje 5 : 3 (2 : 3). Rakek: SK Krakovo : SK Javorink 4 : 1 (3 : 0). Vrtar SK Krakovo je ubranil dve enajstmetrovki. Cerknica: SK Krakovo : komb SK Javorink : SK Slavnica 5 : 1 (3 : 1). Trbovlje: Ilirija komb. : Amater 7 : 3. Beograd: Prvenstvena: Jedinstvo : Sumadija 3 : 1. Sofija: Levski : BSK 2 : 1. Praga: Slavija : Szabaria (Segedin) 5 : 2. Dunaj: Prvenstvena: Rapid : Rudolshügel 7 : 3. Vienna : Austria 3 : 2. Admira : WAC 5 : 2. Wacker : FAC 2 : 0. Prija: teljske: Rapid : Vienna 5 : 1. Wacker : Simmeringer 3 : 0. Austria : Szabaria 2 : 1.

SK Ilirija, nogometna sekcija. V sredo in petek od 17. dalje trening za I. skupino, v četrtek in soboto od 17. dalje trening za II. skupino. Obvezna udeležba! — Načelnik.

SK Ilirija, tenis sekcija naznanja, da so tenis prostori otvoreni. Igra je dovoljena le osebam, ki se izkažejo z izkaznico tenis sekcije. Načrt razdelitve ur je razložen na prostoru. Eventualni prizivi radi razdelitve ur naj se naslovo na načelnika sekcije. — Načelnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes v sredo od 15.30 naprej trening za vsa moštva. Do 19. se imajo javiti vsi aktivni nogometaši načelniku radi razvrstitve v skupine. Z današnjim dnem prevzame tehnično vodstvo sekcije trener gospod Wening. — Načelnik.

ASK Primorje (Hazen sekcija). Redni treningi se vršijo vsak ponedeljek, sredo in petek od 17.30 naprej in v nedeljo od 9.30 dalje za sledeče igralce: Kaiser, Kramar, Podboj I, II, Erbenič, Oman, Vidic, Jerina Miladina in Mici. Jenko, Modic I, II. Kačič I, II in Sajovic; ostale imajo redne treninge ob istih dneh od 17. dalje, ob nedeljah zanje trening odpade. — Načelnik.

SK Slavija. Seja upravnega odbora se vrši danes 20. t. m. točno ob pol 8. zvečer pri Stane. Seje naj se udeležijo tudi gospod Stane Ahčan, Gg. odborniki se opozarjajo na točnost in polnoštevilnost radi važnosti dnevnega reda. — Tajnik I.

Pododbor Kotarskega Saveza v Ljubljani pozivlja vsa koledarska društva in klube v Sloveniji na otvoritvene medklubске dirke, katere prireda bratska društva Sora in Ilirija dne 1. maja t. l. ob 14. na progi št. Vid nad Ljubljano - Medvode in obratno. Pozivljajo se vsi gg. člani društva in dirkači k polnoštevilni udeležbi. ad naši onstran

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani in kolesarsko društvo Sora v št. Vidu nad Ljubljano razpisujeta

za 1. maja t. l. skupne »Spomladanske otvoritvene medklubské dirke« na progi št. Vid Medvode in obratno. Start in cilj pri km 4.200 pred gostilno g. Sušteršiča pri »Slepem Janczu«. — Prijave sprejema gospod Fran Ogrin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14 in g. Fran Trapežar, št. Vid nad Ljubljano. Zaključek prijavi je nepreklic.

Gospodarstvo

Davčna obremenitev Slovenije

Iz statistično bogato opremljenega letnega poročila Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani (»Pogledi na gospodarstvo leto 1926.«) posnemamo naslednje zanimive podatke o davčni obremenitvi Slovenije.

Davčne dajatve Slovenije so v preteklem letu nazadovale. To nazadovanje je očividno naravna posledica težke depresije, ki vlada v našem gospodarstvu, kakor tudi posledica pretiranega fiskalizma, ki je uničil marsikatero davkoplačevalca in s tem občutno oslabil davčno moč Slovenije. Drevesa ne rastejo do neba in tudi davčna obremenitev ima svojo mejo, ki je dana v trenutku, ko pripenja davčna obremenitev uničevati davčni objekt.

Slovenija je v koledarskem letu 1926. vplačala na neposrednih davkih (tekočih in zastalnih) 221.837.234 Din napram 292.603.502 Din v l. 1925. Od te celokupne vsote odpade na posamezne najvažnejše davke naslednje vsote: dohodnina in davek na ročno delo 45.4 milijona Din (1925 68.5 milijona Din), davek na poslovni promet 39.0 milijonov Din (47.2 milij. Din), zemljarina 33.3 milijon. Din (29.6 milijon. Din), invalidski davek 21.4 milij. Din (27.8 milij. Din), posebna pridobnina 20.2 milij. Din (29.5 milij. Din), vojaška komorska določila 10.1 milij. Din (8.2 milij. Din), hišna razrednina in hišna najmarina 9.8 milijon Din (8.2 milij. Din), občna pridobnina 4.3 milij. Din (4.9 milij. Din) itd. Na račun zaoztankov iz prejšnjih let je bilo plačanih 25.5 milij. Din (1925 52.2 milij. Din).

Iz gornjih števil je razvidno, da so nazadovala predvsem vplačila na dohodnino, na davek na poslovni promet, na invalidski davek in na posebno pridobnino, medtem ko so se vplačila na zemljarino, vojaško komorsko določilo in hišno najmarino povečala. Za gospodarstvo stanje Slovenije je posebno značilno znatno nazadovanje vplačil na davče ne zaoztanke, in sicer od 52.2 milijona Din v l. 1925 na 25.5 milijona Din v l. 1926. To pa nazve dejstvo, da je finančna uprava v preteklem letu vse storila, da davke pravočasno izterja.

Na dokladah na neposredne davke za samoupravne organe je bilo v preteklem letu vplačanih 55.151.526 Din napram 46.152.992 Din v l. 1925. Skupno je bilo torej v preteklem letu na neposrednih davkih vplačanih 277.098.760 Din napram 338.756.494 Din v l. 1927.

Tudi višina za l. 1926. predpisane neposrednega davka je znatno nazadovala. Za l. 1926. je bilo namreč predpisanih 212.9 milijona Din, za l. 1925. pa 242.5 milij. Din.

Nazvele nazadovanju vplačil na davke kakor tudi nazadovanju davčnega predpisa se relativna davčna obremenitev v l. 1926. ni zmanjšala, kajti gotovo je, da je tudi davčna moč Slovenije in isti, če ne še v večji meri, padla.

Davčna preobremenitev Slovenije se najbolj jasno vidi, če primerjamo davčne dajatve v posameznih pokrajinah. Glasom statistike o pobranih neposrednih davkih v letih 1923 do 1925. odnase povprečno na prebivalca v Sloveniji 182 Din, na Hrvaškem in v Slavoniji 93 Din, v Srbiji in Črni gori na 65 Din neposrednega davka. Se izraziteje pa se kaže preobremenitev pri davku na poslovni promet. Davka na poslovni promet se je v naši državi pobralo v letih 1921 do 1925. in v času od 1. januarja do 30. septembra 1926 skupno 839.6 milijona Din. Na posamezne pokrajine se ta vplačila razdeli takole: Slovenija 183.2, Hrvaška in Slavonija 223.8, Vojvodina 160.9, Srbija in Črna gora 149.7, Bosna in Hercegovina 94.4 in Dalmacija 29.9 milijona Din. Od celokupne vsote odpade na posameznega prebivalca v Sloveniji 155 Din, v Hrvaški in Slavoniji 85 Din, v Srbiji in Črni gori po 84 Din.

Glede dohodnine so zanimive nastopne številke: Število davkoplačevalcev je v zadnjih treh letih znatno nazadovalo, in sicer od 35.696 v l. 1924 na 32.922 v l. 1925. in končno na 31.200 v l. 1926. Obdavčeni čisti donos pa je padel od 527.9 milijona Din v l. 1924 na 457.1 milijona Din v l. 1925. in na 431.7 milijona Din v l. 1926. Davkoplačevalci leta 1926. se razdeli po višini dohodkov sledeče: dohodkov do 10.000 Din je imelo 20.593 oseb, do 25.000 Din 7421 oseb, do 50.000 Din 2153 oseb, do 75.000 Din 519 oseb, do 100.000 Din 217 oseb, do 150.000 Din 46 oseb, do 250.000 Din 24 oseb — preko 250.000 Din 50 oseb.

Tržna poročila

Novosadska blagovna berza (19. t. m.). Pšenica 76 kg, 2 %, 4 vagoni 307.50; sremska, 74 — 75 kg, 2 %, 2 vagona 295. Turšiča: baška, 5 vagonov 157—157.50; banatska, 3 vagoni 154; sremska, Ruma, 1 vagon 157.50. Moka: baška, »og«, 4.5 vagona 440 — 450; banatska, »og«, 3 vagoni 440 do 450; baška, »2«, 2 vagona 405; baška, »5«, 1 vagon 415 — 417; baška, »6«, 1 vagon 390; sremska, »8«, 1 vagon 177.50. Fižol: banatski, beli, 2 %, 1 vagon 150. Tendence mirna.

— **Vest o posebnem delarskem posejilu za železniške posejilce.** Koncem preteklega tedna so se v finančnem ministristvu vodila pogajanja z zastopniki neke ameriške finančne skupine radi posojila v znesku 20 milijonov dolarjev, ki naj bi se porabilo izključno za gradnjo novih prog. Po informacijah beograjskega »Trgovinskega glasnika« so pogajanja skoro zaključena. Pogoji tega posojila so baše zelo povoljni.

— **Nemški barvni trust** in Jugoslavija. Glede na priprave za trgovinska pogajanja med našo državo in Nemčijo je potrebno opozoriti našo javnost in merodajne kroge na izkoristanje naših komentov s strani nemškega barvnega trusta. Nemški barvni trust, največji koncentracijski industrijski v Evropi, zavzema v gotovih izdelkih kemične (predvsem zdravilne in barvne) industrije je tako monopolno stališče, da lahko diktira cene, in to predvsem v državah, kjer ni zadostno razvita domača kemična industrija. Cene proizvodov barvnega trusta so v posameznih državah različne. Ugotovljeno je, da

no dne 28. aprila ob 18. uri. Kasneje dosle prijave se sprejemajo proti dvojni prijavi. — Bratski klubi se naprošajo, da čimprej prijavijo člane k dirki, da se zamorejo pravočasno sestaviti startne liste po dirki razdelitev nagrad in sportna vselica s koncertom na vrtu g. Sušteršiča. Odbor Ilirije in Sore.

prodaja nemški barvni trust v Jugoslavijo gotove proizvode po znatno višjih cenah, kakor pa n. pr. v Avstrijo. Prodajna organizacija trusta je tako izpolnjena, da ni mogoče dobaviti teh izdelkov v tranzitu preko Avstrije. Poleg tega pa se gotovi izdelki dobavljajo v posebnih nacionalnih opremljenih (n. pr. Bayerov aspirin). Razlika v cenah je tako velika, da je v mnogih primerih mogoče dobaviti fabrikate trusta ceneje iz Avstrije, čeprav so isti že obremenjeni z avstrijsko carino in z zaslužkom groista. To nevzdržno stanje je vsekakor treba odpraviti, ker ne gre, da bi nemški barvni trust izrabljali svoje monopolno stališče na škodo naših konzumentov.

— **Težak udarec za našo papirno industrijo.** Z novim finančnim zakonom se je znižala carina na rotacijski papir od 1.32 Din na 0.11 Din za kg, torej na eno dvanajstino dosedanje carine, oziroma na eno šestnajstino stare tarife. To znižanje carine predstavlja precejšnji udarec za našo papirno industrijo, predvsem za Združene papirnice Vevče, Gorican in Medvode, ki bodo morale popolnoma ustaviti proizvajanje rotacijskega papirja na upustitvi 142 delavcev. To podjetje je leta 1921. uredilo svoj največji papirni stroj za proizvajanje rotacijskega papirja. Šele pred kratkim je podjetje povečalo kapaciteto tega stroja.

— **Pomladni velesjem** v Zagrebu se bo vršil od 1. do 8. maja. Ta velesjem ima specialni tehnični značaj, ker bo posebno obsejen v avtomobilski in strojni stroki. Sama avtomobilska razstava bo zavzemala 5000 m². Zanimiva bo tudi razstava kmetijskih strojev kakor tudi strojev in priprav za najekonomičnejši pogon. — Sejmske legitimacije, ki dajejo pravico do polovične vožnje na železnici se dobijo pri potrožnicah Prve hrvaške štedionice in ostalih denarnih zavodih, kakor tudi pri vseh potniških uradih.

— **Razvoj bankarstva v Črni gori.** Črnogorska banka v Cetinju je te dni objavila bilanco za poslovno leto 1926., iz katere je razvidno, da so bančni posli tudi v Črni gori zavzeli večje dimenzije. Celokupna bilančna vsota te banke znaša 44.2 milijona Din, oziroma 24.8 milijona Din (l. 1925. 18.9), če izločimo upnike in dolžnike za garancije. Hranilne vloge so dosegle 7.4 milijona Din (leta 1925. 6.9), stanje ostalih kreditorjev pa je naraslo na 7.5 milijona Din (5.3).

— **Občni zbori.** Redni občni zbor Kreditne družva Kranjske hranilnice se bo vršil 28. t. m.; redni občni zbor Prometnega zavoda za premo, d. d. v Ljubljani, 29. t. m.; izredni občni zbor Slovenske banke pa dne 7. maja (sklepanje o likvidaciji zavoda).

— **Konkurz** je razglašen o imovini Janeza Jeza in Marije Jezove, posestnikov v Hajdini (roki: 21. aprila, 21. maja in 4. junija).

— **Vagoni za izvoz.** Prometno ministristvo je podvelo vse potrebne mere, da bo v bodoči izvozni sezoni na razpolago zadostno število vagonov. Ze sedaj so posamezne direktije dobile naročila, da forsirajo transport drv in gradbenega lesa, tako da bo ta prevoz še pred jesensko izvozno sezono, to je do 1. septembra t. l. končan. Med sezono se bodo vagoni za transport gradbenega lesa in drv dovoljevali interesentom le, kolikor se ne bodo potrebovali za sezonsko blago. Upajamo, da se bodo ti račun obnesli. Dosej so se še vsako leto izjalovili.

Borze

19. aprila.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupniški zaključki.) Vrednote: investicijsko 86.50—87 (86.50), Vojna škoda 339—340, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 99—100, Praštediona 850—0, Kreditni zavod 160—170, Trbovlje 0 — 450, Vevče 135 — 0, Stavbna 55 — 65, Sešir 104 — 0. — Blago: Tendence neizpremenjene. Zaključenih 7 vagonov lesa.

ZAGREB. Na elektnem tržišču je bilo malo več zaključkov kakor običajno. Industrijski in bančni papirji so trdni, edino Jugo je oslabela na 93, Slavonija pa na 22.50 denar. Vojna škoda promptna se je trgovala po 338, za ultimo avgusta po 346. — Na deviznem tržišču je bil promet po praznikih nekoliko živahniji. Italija je mednarodno nekoliko osla belah; tečaj je v Zagrebu popustil na 283.50. Skupni promet v devizah 12.8 milijona Din. Notirale so devize: Dunaj 800.5—803.5, Berlin 1350.5 — 1353.5, Budimpešta 994.16 do 997.16, Italija 282.644 — 284.644, London 276.20 — 277, Newyork ček 56.75 — 56.35, Pariz 222.75 — 224.75, Praga 168.30 — 169.10, Curih 10.94 — 10.97; efekti: bančni: Eskomptna 105.50 — 106, Poljo 15.50 — 16, Kreditna Zagreb 93 — 94, Poljo 58.50—59.50, Jugo 93 — 94, Praštediona 850 — 855, Srpska 129 — 130, Ljubljanska kreditna 150 do 151; industrijski: Dubrovačka 410 — 420, Danica 121 — 124, Gutmann 250 — 280, Slavke 105 — 0, Slavonija 22.50 — 24, Trbovlje 450 — 453, Vevče 140 — 142, Seđerana 470 — 490; državni: Vojna škoda promptna 337.25 — 338.25, kasa 337 — 338.25, maj 330 do 340, junij 341 — 342.50, investicijski 86.50 — 87.

BEograd. Devize: Pariz 222.75 do 224.75, London 276.20 — 277, Newyork 56.75 do 56.95, Milan 282 — 284, Praga 169.10 do 168.30, Dunaj 800.5 — 803.5, Budimpešta 994.50 — 997.50, Berlin 1350 — 1353, Curih 1094 — 1097, Bukarešta 34.50 — 35, Atena 75.75 — 76.25.

CURiH. Beograd 9.13, Berlin 123.2125, Newyork 519.875, London 25.25, Pariz 20.365 Milan 25.975, Praga 15.40, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.20, Sofija 3.75, Varšava 38. Dunaj 73.10.

Iz življenja in sveta

Samomor italijanskega pesnika

V Napoliju je tik pred velikonočnimi prazniki izvršil samomor profesor Francesco Gaeta, znan italijanski pesnik. Če bi njegovo dejanje poteklo iz kakšnega lahkomiselnega nagiba in če bi bilo izvršeno v mladih letih, ko človek navadno ne pretehta takega koraka, bi se zanj ne zmenil nihče razen lokalnega kronista. Toda prof. Gaeta je bil resen mož 48. let. Literarni krogi so ga imeli za treznega in prevdarnega človeka, ki je bil italijanskim leposlovnim vestnikom vedno ljub in dobrodošel so-trudnik, bralcem in bralkam pa mil pisatelj.

Živel je v hiši svoje matere, katero je nežno ljubil in jo naravnost oboževal. Mati je bila že stara, v začetku aprila se je prehladila. Lotila se jo je in fluca, kateri vsa zdravniška umetnost ni vedela vka. V velikem tednu je umrla. Prof. Gaeta je to zelo potrlo. Šel je za njenim pogrebom, a ko se je vrnil s pokopališča, se ga je lotila taka melanholija, da mu ni bilo več obstanka v življenju. Sklenil je, da gre prostovoljno v smrt in si je nabavil močno dozo veronala.

Zvečer ko je legel k počitku, je povzli trup in položil na nočno omarico listek z napisom: «Draga mati, zdaj grem za teboj!» Legel je ter zaprl oči za vedno.

Drugo jutro so ga našli v postelji mrtvega. Vest o njegovi smrti je izzvala v Napoliju in širini južne Italije globoko žalost. Pokojnik je bil literaren sodelavec mnogih vplivnih italijanskih dnevnikov ter je izdal svojčas originalne, mizantropskega duha polne pesmi z naslovom «Poezije». Kakor pesniki povečini, je bil Gaeta nepraktičen človek. Obup nad usodo življenja ga je privedel na samomorilno misel, ki ga je končala v najbolj zrelih letih.

Ministrska štednja

Mister Neville Chamberlain je minister zdravja v sedanji angleški vladi.

O priliki pripravljanja proračuna je kakor njegovi kolegi tudi on dobil nalogo, da reducira izdatke svojega resorsta. Minister je šel žurno na posel in je v resnici našel nekaj postavk, ki jih je lahko brez pomisleka črtal. Najboljša pa je brez dvoma ta-le, ki se je njegova ekselencija domislila. Gospod minister se je namreč dotle podpisoval s polnim krstnim imenom «Neville». Sedaj pa je sklenil napraviti konec tej potratnosti in bo poslej signiral zgolj z inicijalko N. Tudi to je prihranek, je utemeljeval svoj korak novinarjem. «S tem namreč prištedim i »Službenim novinarjem i vsem tiskovinarjem, kjer se blesti moj podpis, po šest črk.»

Smrt Gastona Leroux

Na veliko soboto je umrl v Nici slovit francoski pisatelj lahkega kriminalnega čtiva in napetih feljtonov — Gaston Leroux. Bil je zelo plodovit pisec in je bil pri publiku splošno priljubljen. Njegovi romani so izhajali v pariškem «Journalu», «Matinu», «Oeuvreu» in drugod, Udeleževal pa se je tudi kot žurnalista.

Med najbolj znanimi njegovimi romani naj omenimo: «Fantom pariške opere» (ki ga je tudi «Jutro» prineslo v prevodu), «Skrivnost žolte sobe», ciklus «Roulettabille», «Chéri-Bibi», «Parfum dame v črnem» itd. Nekatera njegova dela so tudi upilmsljena; od teh je naša javnost poznala le «Fantoma», ki so ga pred dobrim letom predvajali v Ljubljani.

Sarajevski atentat v filmu

Londonške «Times» javljajo iz Berlina, da je ondotna filmska družba «Ufa» začela snimati prizore za prvi del velike vojne trilogije. Film se pripravlja na podlagi gradiva, ki se je našlo v nemških državnih arhivih. To jamči za nepotrjenost vseh potrebnih podatkov, na katerih je režiser zgradil svoje delo.

Prvi del filma bo prikazoval tekmovalstvo evropskih držav v oboroževanju

Sarajevski atentat ima v filmu posebno važno vlogo. V nadaljnjem je prikazana mobilizacija, prvi spopadi na zapadu in vzhodu in drugo. Posneti so tudi prizori iz bitke pri Tannenbergu, na Marni in drugod. Ta del je že dovršen in se bo pričel predvajati v Berlinu še v aprilu. Za drugi del trilogije je določen naslov «Narod v stiski». Tu bodo nanizani prizori iz pomorskega življenja, življenje na fronti in v zaledju. Tretji del filma bo imel za naslov «Usoda naroda» in bo prikazoval ključno fazo vojne ter njen konec.

Nemci načelajo, da bo film na moč objektivni in da bo izdelan natančno v skladu z zgodovinskimi dejstvi, kakor jih hranijo arhivi nemškega zunanjega ministrstva.

Ločnica, ki sta se drugič našla po 23 letih

Pred 23 leti sta se v Ameriki poročila mehanik Ernest Curtis in njegova žena. Pet let sta živela skupaj v srečnem zakonu. Potem sta se naveličala drug drugega, zahtevala sporazumno ločitev in šla narazen. Iz tega zakona se jima je rodila hčerka, ki je zdaj mati dveh otrok.

Kakih 14 dni pred velikonočnimi prazniki je mehanik, kateremu je sedaj 58 let, obiskal svojo hčer. Pri njej je bila slučajno na obisku tudi njena mati, njegova prva žena. Zdjaj ima 48 let. To srečanje je postalo za očeta in mater hčere važno in odločilno. Stara ločnica sta se zopet zagledala drug v drugega in sta sklenila, da vnovič obnovita razrušeno zvezo. Napisala sta izjave in šla na magistrat, kjer ju je uradnik vnovič poročil. Po poroki sta šla na drugo poročno potovanje. Seveda ne mine v Ameriki tak dogodek brez reporterjev. Ko so časnikarji doznali za stvar, so ju šli intervjuvat in Curtis jim je izjavil: «Človek živi lahko z najlepšo žensko na svetu, toda svoje prve žene ne more pozabiti nikoli, čeprav je živel nad 20 let daleč od nje. Tako se je tudi meni zgodilo, da sem jo napravil sedaj za svojo ženo do smrti.»

Budimpeštanska pustolovščina

Nekemu postavnemu državnemu tajniku madžarske vlade se je naključila pred par dnevi nenavadna dogodivščina. Šel se je po budimpeštanskem korzu, kjer ga je zajel dež. Moral je zbežati v vežo neke hiše, kamor je kmalu priskakljala za njim elegantna in lepa plavalaska. Za njo je šel neki mladenič, ki pa je damo ostavil v hipu, ko je smuknila v vežo. Dama je bila na videz zelo prostodušna. Brez najmanjše zadržke je nagovorila državnega tajnika in ga prosila zaščite pred vsiljivim zasledovalcem. Čim je mladi človek videl, da gre za obrambo proti

njegovi vsiljivosti, se je obrnil ter izginil v plohi.

Naliv je postajal vedno močnejši. Veža se je vedno bolj polnila in ljudje, ki so čakali, da se zunaj zvedri, so se začeli med sabo pogovarjati. Razgovor med državnim tajnikom in plavalasko je bil posebno živahen. Ker je bil tajnik že nekoliko starejši gospod, mu je zaščitenka napravila poklon ter mu povedala, da ne mara mladih fantov in da ji ugajajo samo stregši gospodje. To se je videlo državnemu tajniku zelo laskavo. Ko je dež ponehal, je prosil tovarišico iz veže, če je sme spremiti do doma. Plavalaska je v to rada privolila. Pred hišo se je hotel posloviti od nje. Toda bila sta v razgovoru že tako domača, da ga je plavalaska povabila na čaj. Državni tajnik je pozivu tem rajše sledil, ker je po stopnicah grede izvedel, da je plavalaskina sobarica na dopustu.

Med čajem se je pel pogovor dalje. Državni tajnik je sedel v naslonjač in je naposled od pijače in gorkote omamljen zaspal. Šele čez več ur se je zbudil. Moral je s strahom konstatirati, da je do polovice slečen in da ne more takšen na ulico. Potrkal je na sosedna vrata, ki so se mu odprla. Tam sta stanovala mož in žena, ki sta tajnika za silo oblekla in povedala, da nimata o elegantni plavalaski niti pojma. Prebrisanica je svojega gosta okradla in mu odnesla obleko, samo da mu omeogotiči zasledovanje. Budimpeštanska policija še danes išče zagonetno tatovo in tico, o kateri ni doslej še duha ne sluha.

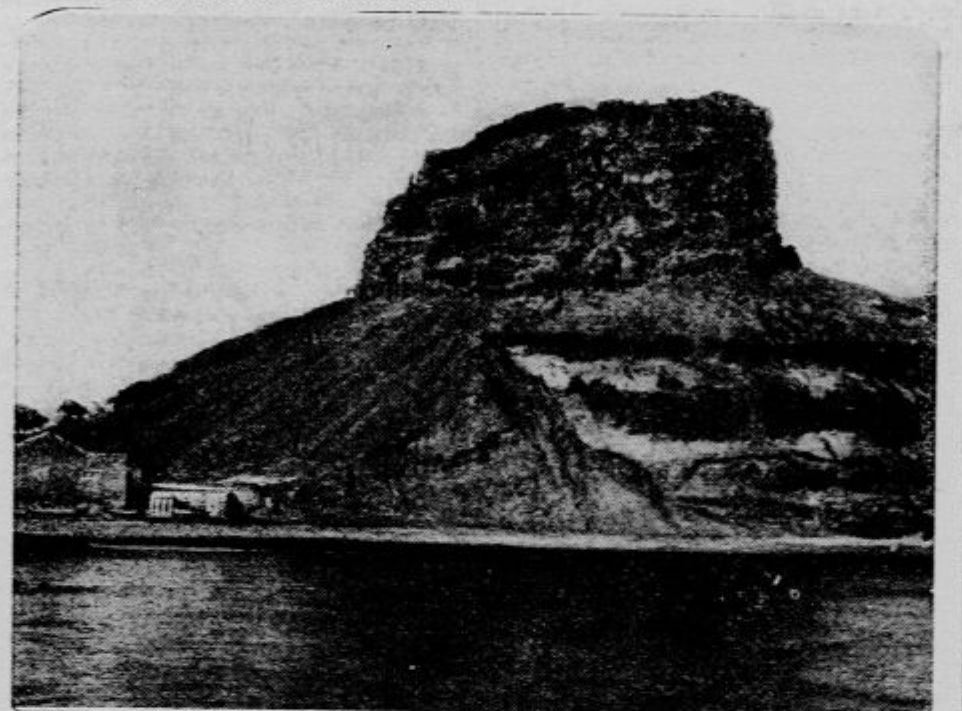
Nebotičnik v plamenih

V osrčju Pete newyorške avenije je pred tednom dni izbruhnil velikanski požar, kakršnega ne pomni newyorška kronika že dolga desetletja. Ogenj je izbruhnil v 28 nadstropni hiši in se je vdel 30 milj naokoli. Takoj so bili na mestu gasilci, ki so napeli vse sile, da bi požar omejili. Njihov napor pa je rodil le malenkosten uspeh. Radi velike višine vodni curki niso mogli doseči goreče zgradbe in tako se je zgodilo, da je ogenj trajal nepretrgoma 36 ur.

Nebotičnik je bil pravkar dovršen in bi bil izročen prometu v letošnjem oktobru. Zunanost palače je bila iz kamna in železnega betona. Gradili so jo po najnovejših izkustvih. Notranost nebotačnika je bila obita z rezbarijami iz hrastovega lesa in baš ta je bil, ki je pogubonosno učinkoval na potek ognja. Naval radovednežev pri požaru je bil tako ogromen, da je moralo delati red

Frak in baiazzo

ne harmonizirata, ali vendar ne bi bilo nič čudnega. Ako drviš na motorju v deveto deželo, si lahko v fraku, čez njega pa baiazzo-obleko od tvrde Drago Schwab, pa boš brez madeža in eleganten pri slovesnosti.

Obal Tenerife,

otoka skupine Kanarskih otokov na severozapadu Afrike.

Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani! Popolnoma novo!

Ona iz varijeteja...

Krasno filmsko delo, ki nam v sedmih dejanjih popolnoma razkrija vse tajne, ljubavi in grehe lepih mladih baletk in njih življenje «Za kulisami varijeteja». Sampanjec ima veliko moč — denar še večjo... — Lepa Sally in mladi bon vivant Morton. — Nova zvezda, nova žrtev. — Orgije in pustolovne noči. — Lahkomiselnost. — Nevarna avtomobilska vožnja. — Ljubav in ljubosumnost. Velika predstava v varijeteju Alhambra. — V garderobi lepih baletk. — Sampanjec, denar, kavalirji, šarena svetloba nočnih žarnic, nove pustolovne noči, itd. itd. — Vse to je sijajno prikazano v sedmih dejanjih življenja za kulisami varijeteja. — Lepi igralci. — Fina režija. — Krasna igra! — Ne zamudite!

Današnje predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Preskrbite si pravočasno vstopnico! — Pri vseh predstavah sodeluje naš priznani prvovrstni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Prednaznailo: Senzacionalni vefilm: KOKAIN (Alfred Abel, Asta Nielsen).

700 policajev. Stanje v okolških hišah so ves čas požara dobro služili. Dajali so namreč proti dobri denarni odškodnini v najem okna, s katerih je imel radovedni svet razgled na hišo v plamenih. Toda tudi radovedneže so na koncu pregnala obrambna sredstva. Potegnil je jak veter in ogniegasci so naenkrat obrnili celi svojih brzgalnic proti zijalom, ki so se s protesti seveda, umaknili, nakar so se okna definitivno zaprla.

Goreči nebotačnik je bil visok nad 170 m. Zgrajen je bil v slogu italijanske renesance, vestibuli pa so bili napravljeni po zgledu florentinskih palač.

Zgradba je bila namenjena za najrazkošnejši hotel v New Yorku. Koliko bogastvo so požrli plameni priča že dejstvo, da so bile vse pipe v ogromnem poslopju iz masivnega srebra, okrasni nad vrati pa so bili zlati. Škoda, ki jo je ogenj napravil, znaša 600 milijonov dolarjev. Ameriški listi pa z velikim zadovoljstvom beležijo, da je kljub strašnem ognju ostala nepoškodovana ameriška zastava, ki se je vila nad streho ožganega nebotačnika.

Darujmo za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Socijalna politika

Delavske zbornice o važnih socijalnih vprašanjih

V dne 12. in 13. aprila je v Novem Sadu imel konferenco upravni odbor osrednjega tajništva Delavskih zbornic. Najvažnejšo točko dnevnega reda je tvorilo vprašanje reorganizacije bolniškega zavarovanja, katero omogoča fin. zakon. Delegati posameznih zbornic so se zavedali važnosti in dalekosežnosti te reforme in so vso pažnjo posvetili onim sredstvom, s katerimi naj se omogoči ne propadanje in hiranje bol. zavarovanja, ampak alega uspešen in koristen razvoj tudi v onih krajih, za katere je to zavarovanje novo in ki nimajo zato bistvenih predpogojev za uspešno delovanje te vrste zavarovanja. Po temeljitih razčiščenju situacije, ki je nastala vsled pooblastila ministra za soc. politiko v vprašanju reorganizacije našega bol. zavarovanja je konferenca soglasno osvojila sledeča načela: pedneje skušnje v našem zavarovanju potrjujejo potrebo, da dobe posamezni okrožni uradi večjo materialno odgovornost in s tem več inicijative in lokalnega interesa na razvoju in uspevanju bol. zavarovanja. Vendar pa razmere in skušnje nujno zahtevajo, da se Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev dá močna in neposredna nadzorstvena moč, da ima priliko pravočasno in z zadostno avtoriteto zagotoviti zakonu vso veljavno in preprečiti vsako površno, nekritično ali morda celo nesolidno posredovanje okrožnih uradov. Reforma zavarovanja mora biti taka, da na sedanjem osnovnem načelu našega zakona o zav. delavcev, ki leži v upravno-tehnični unifikaciji vseh vrst zavarovanja ničesar ne spremeni. Okrožni uradi bodo v prenešenem delokrogu tudi še v naprej morali vršiti gotove posle nezgodnega in starostnega ter invalidnega zavarovanja in tu je najvažnejše, da si osrednji urad kot lastnik imovine teh panog zavarovanja zagotovi pravočasno odvajanje po okrožnih uradih obranega nezgodno- in starostnozavarovalnega denarja. Resolucija polaga važnost na to, da bo tudi reformirano zavarovanje moglo ustanoviti skupne zdravstvene naprave, katerih posamezni okrožni uradi ne bi mogli. Resolucija zahteva v interesu cenejšje uprave in finančne moči okrožnih uradov ustvarjanje kolikor mogoče teritorialno in po številu članstva močne urade. Konferenca je morala ugotoviti, da bodo sedanji okrožni uradi radi gospodarskih in socialnih ozirov in radi majhnega števila članstva stalno in redno pasivni. Zato je v kritje teh primanjkljajev potreben osrednji rezervni fond, ki naj rizikove neenakosti izjednači. Končno je bila izrečena zahteva po skorajšnjih volitvah v okrožne urade in želja, naj se reorganizacija zava-

rov, izvede v soglasju z del. zbornicami po čisto stvarnih vidikih in prilikah.

Druga važna točka je bila razprava o rudarskem pravilniku, o osnutku, ki ga je izdelal dr. Obersnel. Konferenca je osvojila svoječasne predloge posameznih del. zbornic in je zlasti izrekla željo, da naj se sedanje fakultativne določbe osnutka spremene v obligatorne, da se zagotovi zavarovanje onih delavcev, ki so danes zavarovani pri bratovskih skladnicah onih podjetij, ki nimajo rudarskega značaja (Jescenice!); resolucija zahteva tudi vzajemnost med rudarskim in splošnim zavarovanjem.

Daljša razprava se je vršila o delavnem času, za kar se zahteva striktno izvajanje 8 urnika, o odpranju in zapiranju trgovin in obratov ter o nedeljskem počitku. V glavnem zbornice ne zahtevajo ničesar drugega, kakor točno izvajanje obstoječih zakonov.

Razprave so se vršile z vsem razumevanjem danih razmer in važnosti vprašanj.

Dopisi

LITJA. Krajevna organizacija SDS naznanja, da se vrši v nedeljo dne 24. aprila občni zbor ob 10. dop. v gostilni «Pri Mešku» ter vabi vse svoje člane in somišljenike, da se ga gotovo udeležijo. — Tajnik.

RUŠE. Mladinski dramatični odsek pripori dne 24. aprila ob 8. zvečer v dvorani g. Crukeja dr. I. Lahovo «Noč na Hmeljniku», zgodovinsko sliko iz l. 1809. V večjih vlogah nastopijo: gđc. Asta Pinteričeva (gospa Hmeljnska), g. L. Werk (gospod Hmeljnski), g. S. Stani (De Gardus), g. S. Golob (Evgen) in g. H. Polzun (Jerolim). Igro režira g. H. Gračner, načrte za novo scenarijo izdelala gđ. S. Stani in H. Gračner. Ker je to zadnja predstava v letošnji sezoni, vabimo Rušane, da se je čim številneje udeležijo.

RACJE. Pretekli mesec je imela tukajšnja kraj. org. sam. dem. stranke svoj redni letni občni zbor. Organizacija je v preteklem letu jako razveseljevala in zadovoljivo delovala. Mislimo, da ne pretiravamo, če se izrazimo, da je menda to edina organizacija politične stranke, ki se za nas briga tudi takrat, kadar niso volitve pred durmi. V novi odbor so bili ponovno izvoljeni možje, pripadniki raznih slojev in sicer: predsednik g. Alojzij Paleš, kmet, blaginjakom Stern Franc, pismonoša, tajnikom Möschl Ljudevit, ekonom, odbornikom pa gđ. Skaza Franc, invalid, Pirnat Martin, železničar in Topolovec Jos., mizarški delavec.

SLOVENJGRAD. Prvi maj se bliža. Prinese nam veselo pomlad. Zalostno je le to, da ne bomo mogli uživati te prelepe pomladi. Naš tukajšnji delavec in državni namestnik ne bo občutil spomladanskega veselja, videč da se vsemu hudeemu pridruži še to zlo, da se ukine stanovanjsko sodišče, ki bo prenehalo nakazovati stanovanja. Naše stanovanjsko sodišče ima vzlic malemu mestecu ogromno prošnji za dodelitev stanovanj. Mestna občina je sklenila zidati stanovanjsko hišo, a na žalost moramo ugotoviti, da se je pričela s strani klerikalcev in Nemcev gonja proti tako potrebnemu stanovanjski hiši. Ne čudimo se onim, ki so od nekdaj kazali svoj prezir proti nižjim slojem. Zalostno je pa, da vidimo med njimi tudi take, ki so še do nedavna bili v delavskih vrstah. Tu mislimo predvsem nekega trgovca z usmim in vinom, ki je bil celo voditelj tukajšnjih social-demokratov in se je v njihovih vrstah boril za pravice tlačnih slojev. Ta gospod naj pomisli, kako mu je bilo takrat, ko je tudi on kot delavec moral prenašati težave, katerih smo mi še danes deležni. Stojimo na stadišču, da pravi socialista ne sme nikoli pozabiti na težnje svojih sotrpinov. Ta gospod pa je socialista kakor hitro se je postavil na lastne noze, pokazal hrbet.

POZOR DAME!

Došlo je najmoderneje blago za kostume, toalette itd. Vsa naročila po najnovejših modelih izvršuje točno in solidno ob dogovorjenem času diplomirani pariški a-lon F. Potocnik. Ljubljana. Stri trg 9. Damam, ki prinesejo same blago, iste postrežbe. Izdelovanje krojev po meri. Cene nazivlje najlajšem in preciznem delu konkurenčne! — — —

Anatole France:

O ženskah

(Z Epikurovega vrta.)

Krščanstvo je mnogo storilo za ljubezen s tem, da je iz nje napravilo greh. Izključilo je ženo iz svečeništva; boji se je. Kaže, kako je nevarna, in ponavlja s cerkvenim očetom: »Ženske roke so podobne lovskim mrežam«. Sviri nas, naj nimamo do nje zaupanja: »Ne opirajte se na trs, ki ga stresa veter; ne zaupajte ji, zakaj vsako telo je kakor rastlina in njegova slava izgine kakor poljska cvetica.« Boji se zvišnjosti nje, ki je pogubila človeški rod: »Vsaka zloba je majhna v primeru z žensko zloba.« Prav s tem strahom pred njo dela krščanstvo ženo le še bolj mogočno in strašno.

Da pa moremo razumeti ves zmisel teh življenjskih načel, je treba, da smo preživeli svojo mladost v religioznem ozračju. Morali bi bili dvasetletni čitati poučne knjižice, ki odkrivajo navinim dušam nadnaravni svet. V teh drobnih knjižicah otroškega bogoslovja je na tisoče pripovedk, ki vse previesoko cenijo čistost, da ne bi obnem-

delale sladostnosti še bolj mamljivega.

Uvažujoč njihovo ledoto je Cerkev napravila iz Aspozije, Laide in Kleopatre peklenke demone. Kolika čast! Še svetnica bi zanko ne bila nedovzetna. Najskromnejša in najstrožja žena, ki posameznemu moškemu noče vzeti miru, bi ga nad vse rada vzela vsem moškim. Njen ponos se prilagaia svari-nim opominom Cerkev. Ko ubogi sv. Anton vpije nanno: »Poberi se, živina!« se ji ta strah laska. Vesela je, da je nevarnejša, nego je mislila.

Toda ne laskajte si, drage sestre, niste se pojavile na svetu v vsej svoji popolnosti in moči! Ob svojem početku ste bile ponižne. Vaše prednice iz dobe mamutov in orjaških medvedov niso imele do lovcev, prebivajočih v duplinah in brlogih, tiste moči, ki jo imate ve do nas. Takrat ste bile potrebne in koristne; nezmagljive niste bile. V oni starodavnosti in še dolgo potem vam je nedostajalo slehernega čara. Takrat ste nalikovale moškim in moški so nalikovali živalim. Da pa so iz vas napravili strahovito čudo, kakršno ste danes, da ste postale brezrazlični in suvereni vzrok žrtve in zločinov, vam

je bilo treba dvojega: civilizacije, ki vam je dala kopreno, in vere, ki vam je dala pred sodke. Od tistih dob ste skrivnostni in ste greh. Sanjamo o vas in se obsojamo za vas. Navdajate nas z željo in strahom: bedastoča-lubežev je prišla na svet. Zato imate čisto prav, da ljubite krščanstvo, saj je podesetorilo vašo moč.

Ali poznate sv. Jeronima? V Rimu in v Aziji ste ga pripravljale v tolikšen strah, da je zbežal v puščavo. In ko se je hranil s koreninami in ga je žgalo sonce, da se je črna koža lepila na kosti, vas je še vedno iznova našel. Njegova samota je bila polna vaših predstav, še lepših, nego ste same. Zakaj po asketihi preizkušena resnica je, da so sanje, ki jih vzbujate, bolj zape-ljive od resničnosti, ki jo morete dati. Jeronim je z enako grozo zavračal i vašo prisotnost i spomin na vas; a zaman se je postil in molil, zakaj ve ste z iluzijami polnile njegovo življenje, iz katerega vas je bil preznal. Tako in tolikšna je moč ženske do svetnika; zelo pa dvomim, da bi bila prav tako velika njena moč do obiskovalca pariških varijetejev. Zato pazite, da ne izgine obnem z vero tudi del vaše moči

in značaj greha.

Zakaj, odkrito povem, ne verjamem, da bi vam pristojal racionalizem v vaš dobro. Da sam na vašem mestu, ne bi maral fiziologov, ki so indiskretni, ki nam povedo veliko preveč, ki pravijo, da ste bolne, kadar vas imamo mi za navdahnjene, in ki nazivajo vašo vzvišeno zmoglost ljubezni in trpljenja »prevladovanje refleksivnih zibanj«. V »Zlati legendi« ne govorijo o vas tako: tam vas imenujejo belega golobčka, lilij čistosti, rožo lubežni. To je vse bolj prijetno od nazivov »histerična, kataliptična, podvržena halucinacijam«, ki vam jih dajejo vsak dan, odkar je zagospodovala znanost.

In končno bi jaz na vašem mestu sovražil in mrzil vse pospeševalce ženske emancipacije, ki vas hočejo napraviti enake moškim. Saj vas tirajo v propast! Čuvajte se: že ste izgubile nekaj svoje skrivnosti in svoje mikavnosti. Ali vse še ni izgubljeno: še se borimo, še se upremo! Samo in izvršujmo samomoro zaradi vas in za vas; toda mladeniči, ki udobno sede v vozu cestne železnice, vse brezobzirno pustite, da stojite na hodišču. Vaš kult umira z drugimi starimi kultu vred...

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Roussotte se je naklonila. Nato je privzdignila zaveso in pokazala:

»Tu so vrata. Ali znate potrkati?«
»Znam,« je rekel menih.

Krčmarici sta izginili in Jacques Clément je potrkal na vrata, kakor je bilo dogovorjeno. Odprli so mu takoj. Ko je prestopil prag, se je našel v sobi, ki jo je razsvetljevala svetiljka, čeprav je bil zunaj še velik dan. Belo oblečena žena, ki je sedela v visokem naslanjaču, mu je mignila, naj stopi bliže.

»Vi ste Jacques Clément?« je vprašala.

»Da, gospa. Tako mi je ime.«

»Jacques Clément iz samostana jakobincev?«

»Tako je, gospa. Toda častiti oče prednik mi je velel, naj pridem v posvetni obleki.«

»Prednik Bourgoing?«

»Da, gospa.«

»Veste li, kdo sem jaz?«

»Mislim, da ste tista, ki jo imenujejo princeso Favsto.«

»Favsta sem,« je potrdila žena v naslanjaču. »Ne bojte se ničesar, zaupajte mi...«

»Evo zakaj sem prišel, gospa...«

Menih je pogledal Favsto, kakor bi se v srcu še obotavljal.

»Govorite,« je rekla z zapovedujočim glasom.

»Gospa,« je dejal, ne zavedajte se vznemirjenosti, ki ga je prevzelo malo čedaje bolj, »duša mi je težka od strašnega sklepa. Izvršiti ga hočem, pa da sem na vekomaj pogubljen. Ko sem prosil častitega prednika Bourgoinga, naj mi da za to, kar nameravam že naprej sveto odvezo, sem dobil odgovor, da me tolikšnega greha ne more odvezati nihče na svetu... razen...«

»Razen?« je ponovila Favsta.

»Razen osebe, h kateri me povedete vi, da se ji razodenem pod pečatom spovedne tajnosti.«

»Govorite, gospod menih,« je rekla Favsta. »Oseba, ki vas more naprej odvezati vaše krivde, sem jaz. Vaš častiti prednik je mislil mene.«

Pri teh besedah se je vzravnila in vsa njena pojava je dobila izraz skrivnostnega veličanstva.

Menih ji je trepetaje pogledal v obraz. Čudno brezumje mu je kipel v glavo. Bilo mu je, kakor da ga roke nevidnih bitij ob zvokih cimbal in harp odnašajo v neresničnost. In ko je spustil oči na Favstino roko, se ni prav nič začudil, da je uzrl na njej papeški prstan...

Toda drget, ki ga je stresal, je postajal od trenutka do trenutka silnejši. Leden znoj mu je orosil čelo. Počasi se je zgrudil na kolena in zajecjal:

»Kdo ste?... Ali ste mi poslani po Gospodu? Ali ste angel Njegov, kakor ona?«

»Nisem angel, gospod menih,« je odgovorila Favsta. »Sem poslanka božja. Vsevišnji mi je poveril nalogo, da obnovim kraljestvo Njegovo na tem svetu.«

»Kdo ste?« je ponavljaj menih. »Kdo ste?...«

»Najvišja Pastirica!« je rekla Favsta z glasom božanstvene samozvestosti. »Tista sem, ki jo je tajni kardinalski zbor izbral za voditeljico v boju zoper brezbožstvo Siksta V. Poslana sem na Francosko, da vržem krivo vero ob tla.«

»Papežinja!« je zamrmral Jacques Clément. »Častiti oče Bourgoing mi je nekajkrat prikrito namigaval o tem dogodku, a nisem mu mogel verjeti...«

»Prišel si po odvezo,« je nadaljevala Favsta. »Ta desnica je edina, ki jo more izliti na tvojo glavo. Zato govori brez strahu, brez ošabnosti in brez slabosti. Da se uveriš o moji oblasti do tebe — pogledaj!...«

Tako govoreč si je naglo odpela bodalo, ki ga je nosila za pasom, in ga je vrgla pred klečečega meniha. Jacques Clément ga je drhte pobral.

»Ali je isto?« je vprašala Favsta.

»Da,« je odgovoril menih, z nepopisnim začudenjem ogledujoč orožje. »Zdaj vidim, da ste v zvezi z angelom...«

Tisti mah ga je obdala nenadna tema. Nič več ni videl ne Favste ne njene okolice. In kakor takrat v kapelici jakobinskega samostana, ga je tudi to pot prešinila sveta groza, ko je zasijala v globini sobane rahla svetloba in se je iz tega sija izvila pojava angela... Kakor tistikrat, je imel angel tudi danes obličje vojvodinje de Montpensier. Ves iz uma je Jacques Clément razprostrl roke. Angel pa se je približal, sklonil se k njemu in zamrmral:

»Danes zveš, o Jacques Clément, katera pot te povede v nebeško glorio... in v zemeljski raj... Najvišji Pastirici je naloženo, da te pouči...«

FLY-TOX

(Fly-toks)

AKO JE GOSPODINJA DOBRA ONA MORA UPORABITI FLY-TOX. KI JE ZELO POTREBEN ZA HIGIENSKO ODRŽANJE HIŠ. FLY-TOX UNIČUJE MUHE, STENICE, KOMARJE, ŠČURKE, UŠI IN DRUGE ŽUŽELKE.

DOBITE GA V VSEH DROGERIJAH IN BOLJSIH KOLONIJALNIH TRGOVINAH ALI PRI ZASTOPNIKI DROGERIJ

T. Subašić i drug

BEOGRAD,

Knez Mihajlova ulica broj 25.

Posebni oddelek za gospode

Klobuki
Perilo
Kravate
Modne
Potrebščine
Pletenine
Palice
Dežniki
itd.

A. Sinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana Mesni trg

Velika tekma ČOKOLADE NESTLE

Nagrade:

srebrne švicarske ure za dame in gospode,
fotografski aparati,
švicarski gramofoni

Oglejte si plakat „Nestle“ pri svojem dobavitelju

**Elegantna
precizna ura**

za zmerno ceno se dobi v vseh
boljših trgovinah z urami.

Foto

aparati in
potrebščine po
nizkih cenah
v zalogi

drogerija **ANTON KANC**, sinova. Ljubljana
Zidovska ulica št. 1.
Aparati v trgovini na ogled. — Zahtevajte
cenik za ostale potrebščine.

Za avgustov termin išče 49 5 stanovanje

3 — 4 sob v moderni hiši išče starejši
akonski par — Prijazne ponudbe pod
D 14 na glasni oddelk Jur'a

Dr. Alojz Krautberger

zdravnik v Zalcu

zopet redno ordinira v poslopu prejšnje Delniške pivovarne v Zalcu

Ali se hočete brez nevarnosti rešiti:
REVMATIZMA
protina, vdora (Hexen-
schuss) in ishiosa?

Revmatizem je strahovita, daleč razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnim ne bogatim in si izbira žrtve po kočah in po palačah. Kaj mnogostranske so oblike v katerih se kaže to trpljenje, in največkrat niso bolezn, ki jih označujemo s popolnoma drugimi imeni, nič drugega nego.

revmatizem

Včasih so to bolečine v udih in členkih, včasih otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje, vlečenje pri najrazličnejših delih telesa, da celo oslabele oči so pogosto posledica revmatičnih in protinskih bolečin.

Kakor je razlikovita slika, ki jo kaže bolezen tako mnogostranska so vsa možna zdravila leki, mazila, mešanice itd., ki jih hvalisajo trpečemu občinstvu. Večina teh sredstev pa ne more ozdraviti, nego k večjemu za kratek čas prinese olajšanje. Kar vam priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem vode.

ki je že mnogim trpečim pomagalo

Naše zdravljenje je izborno in učinkuje hitro tudi pri
zastarelih kroničnih razmerah

Da dobimo nadaljnjih pristašev, smo se odločili, vsakemu, ki nam piše, poslati naš zanimivi, jako poučni spis

Kogar torej mučijo bolečine, kdor bi se kratkim potom rad rešil temeljito in brez nevarnosti svoje trpljenja, vpiši še danes!

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse No. 5. Abt. 323.

aparati in sestavni deli

najboljši in cenejši remiki in crnci v zalogi

Prodaja na veliko in malo.

Cene aparatov:

Z 1 svetiljko Din 800, z 2 svetilkama Din 1200, s 3 svetilkami slovi aparat „MARKONIVOX“, ki dela bolje nego vsak drug aparat in preema vso Evropo. Din 2200, s 4 svetilkami „TESLAPHON“ Din 2800, s 4 svetilkami „NORA NEUTROLYN“ s skalo stane 4500. — Aparati: „TROPADYN“, „SUPERHERODYN“ s 5-6-7 in 8 svetilkami Din 4300, 4500 5000 in 6500.

Vse aparate s stavite sami, je cena polovica. Za uspeh se izda garancija. Vsa brez razlik, ko po našem navodilu sami postavite aparat brez kakršnekoli strokovne pomoči.

Zahtevajte ilustrirani cenovnik (cena Din 3 za 72 strani) Potniki in preprodajalci strokovnjaki naj se javijo dober nasluhek.

Rad o industrija ing. Djordje Blažek
BEOGRAD, opština venac 4. Tel. 41-85

Modri salon
P. Barborič
Mestni trg 7

poroča bogato zalogo

svilenih klobukov

in slavnikov

od 80 Din naprej do

najnižje izvišbe

Preoblikovanja

slavnikov

in popravila

točno in najceneje.

Najdebejše dama

postane vitka — če hoče
Uspeh viden je v par
linah — To dosežete v
aparatu angleškega ra-
diokonstruktora, aparata
„SANUS“ čisto ki daje
moderno ravno linijo
Uspeh razjamen sicer
svojnemu denar. Cena
svojih trank 50 Din
Uporaba znanja, nava-
tito prilagojeno. Narčila
na naslov „Sanitaria“
Ljubljana — Primorje

PE-PEK I NEGA

korespondenta

za slov korespondenco

sprejem v Beogradu

onudbe s fotografijo in

zahtevki pače je po

slati pod št. 174 na

Jugoslovensko Rudol-

Musse, A. D. Beograd,

Terazije.

Gospodično

k otrokom

veščo brezhibne nem-

čine sprejem k 30,

letni delici.

Adam Philipović,

industrialec, Pančevo

Črkosikarskega

pomočnika

samostojnega

sprejme v stano

službo

Desider Löwenberger,

NOVI SAD,

Laze Musića ul. 4

delikatesno trgovino

s zajtrkovnico st. novanjem in kuhinjo

prodam. Pojasni pri portirju v hotelu

Slon.

delikatesno trgovino

s zajtrkovnico st. novanjem in kuhinjo

prodam. Pojasni pri portirju v hotelu

Slon.

delikatesno trgovino

s zajtrkovnico st. novanjem in kuhinjo

prodam. Pojasni pri portirju v hotelu

Slon.

Najboljši in najekonomicniji
elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plznu

se nabavajo v velikosti 1/4 do 30 KS
stalno v naši zalogi v Ljubljani.

Obrnite se na:

Civ. inž. **M. A. Stebi**, Ljubljana,
Selenturgova ul. 7 Telefon št. 2966

PST!

Ne pozabite

pri nakupu spomladanskih
oblek, da bodete najbolje
in najceneje postreženi
v modni trgovini

VINKO SAVNIK, Radovljica

PATE BEBI-KAMERE.

Amaterji! Filmovati je lažje kakor pa

fotografirati.

Bodite Vi sami kino-operaterji.

Bodočnost je v živih slikah.

Zakaj snemate samo mrtve slike ko

lahko za isti denar in z manj truda

dobite žive slike.

PATE-BEBI-KAMERE je v naskoku

osvojila svet.

Vsa obveščanja lahko dobite v vseh

boljših foto-podjetjih ali pri gene-

ralnem zastopniku.

Firma **PATHE CINEMA S. A. Paris.**

DROGERIJA T. SUBAŠIĆ I DRUG.

Beograd, Knez Mihajlova ulica št. 25.

V mletev

sprejemam pšenico vagonse pošiljke ter

kmetsko pšenico, kakor tudi koruzo.

Imam stalno v zalogi najfiniši koruzni

zdrob in koruzno moko po najnižjih cenah.

— Postrežba solidna. — Elektrovalčni

mlin **IVAN ZAKOTNIK**, Škofja Loka

(tik kolodvora, Na Trati).

Modro galico 98/99

pecerlisko blago, kavo, riž, olje, moko, slatno.

mast, koruzo, razno žganje itd. ter

prazeno kavo

nudi najceneje na veliko in malo

velitrgovina

Anton Kolenc & drugovi, Celje

Lastna pražarna za kavo. Trgovci zahtevajo emk